

Veřejné rozpočty

Bakalářská práce

Vedoucí práce:

Ing. Rudolf Franz Heidu

Iveta Cermanová

Brno 2013

Poděkování

Na tomto místě bych chtěla poděkovat Ing. Rudolfovi Franzovi Heidu za vedení mé bakalářské práce, za cenné připomínky a rady, které mi byly poskytovány během psaní práce. Také bych chtěla poděkovat Jaroslavě Stieberové, účetní obce Bobruvka, Vladimíru Dobiášovi, úředníku na úseku regionálního rozvoje na Městském úřadě v Novém Městě na Moravě, za jejich ochotu při poskytování materiálů a informací. V neposlední řadě bych chtěla poděkovat rodičům za podporu při studiu.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto práci: **Veřejné rozpočty** vypracovala samostatně a veškeré použité prameny a informace jsou uvedeny v seznamu použité literatury. Souhlasím, aby moje práce byla zveřejněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s platnou *Směrnicí o zveřejňování vysokoškolských závěrečných prací*.

Jsem si vědoma, že se na moji práci vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon, a že Mendelova univerzita v Brně má právo na uzavření licenční smlouvy a užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 Autorského zákona.

Dále se zavazuji, že před sepsáním licenční smlouvy o využití díla jinou osobou (subjektem) si vyžádám písemné stanovisko univerzity o tom, že předmětná licenční smlouva není v rozporu s oprávněnými zájmy univerzity, a zavazuji se uhradit případný příspěvek na úhradu nákladů spojených se vznikem díla, a to až do jejich skutečné výše.

V Brně dne 20. května 2015

Abstract

Cermanová, I. *Public budgets*. Bachelor work. Brno, 2015.

This bachelor thesis deals with a budget of Bůbrůvka village, its income and expenses, financing reconstruction work turning local school to an apartment block and subsidies that the village could apply for.

The theoretical part describes the budgetary system of the Czech Republic, individual budgets, income and expenses. The practical part is focused on income and expenses of the budget of the Bobrůvka village in 2014. This part includes subsidies that village can get to reconstruction work turning local school to an apartment block. At the end of thesis I recapitulated findings.

Keywords

Public finances, public budget, budgetary system, budgetary revenues, budgetary expenditure, grant.

Abstrakt

Cermanová, I. *Veřejné rozpočty*. Bakalářská práce. Brno, 2015.

Bakalářská práce se zabývá příjmovou a výdajovou stránkou rozpočtu obce Bobrůvka, financováním přestavby školy na bytové jednotky a dotacemi, které může obec využít.

V teoretické části je popsána rozpočtová soustava České republiky, jednotlivé rozpočty, jejich příjmy a výdaje. Praktická část je věnována příjmům a výdajům rozpočtu obce Bobrůvka v roce 2014, dotacím, které může obec získat a přestavbě místní školy na bytové jednotky. V závěru práce jsou shrnuty poznatky.

Klíčová slova

Veřejné finance, veřejný rozpočet, rozpočtová soustava, rozpočtové příjmy, rozpočtové výdaje, dotace.

Obsah

1	Úvod a cíl práce	9
1.1	Úvod.....	9
1.2	Cíl práce.....	9
2	Metodika	11
3	Rešerše odborné literatury	12
3.1	Veřejné finance.....	12
3.2	Rozpočtová soustava	12
3.2.1	Soustava veřejných rozpočtů.....	13
3.2.2	Mimorozpočtové fondy.....	16
3.3	Veřejné rozpočty.....	17
3.3.1	Státní rozpočet	17
3.3.2	Územní rozpočty.....	23
4	Obec Bobrůvka	34
4.1	Historie obce Bobrůvka	34
4.2	Zajímavosti obce.....	35
4.3	Současnost obce Bobrůvka.....	35
4.4	Život v obci Bobrůvka.....	35
4.5	Obecní úřad, zastupitelstvo	36
5	Praktická část	38
5.1	Rozpočet obce Bobrůvka.....	38
5.1.1	Příjmy rozpočtu obce Bobrůvka v roce 2014.....	38
5.1.2	Výdaje rozpočtu obce Bobrůvka v roce 2014.....	45
5.1.3	Porovnání hospodaření obce v roce 2014 s lety 2009 – 2013	48
5.1.4	Návrhy na možné zvýšení příjmů a snížení nákladů obecního rozpočtu	49
5.2	Čerpání dotací obcí Bobrůvka	50
5.2.1	Dotace poskytované ministerstvy	50

5.2.2	Dotace poskytované z rozpočtu krajů.....	51
5.2.3	Dotace z fondů Evropské unie.....	54
5.3	Přestavba školy na bytové jednotky	59
5.3.1	Obecné informace	59
5.3.2	I. etapa	60
5.3.3	II. etapa.....	61
6	Shrnutí výsledků práce	62
7	Závěr	64
8	Literatura	65
8.1	Knižní publikace	65
8.2	Internetové zdroje	65
8.3	Právní předpisy.....	68
8.4	Interní zdroje obce Bobrůvka.....	69
9	Seznam použitých zkratk	70

Seznam obrázků

Obr. 1	Postavení rozpočtové soustavy ve finanční soustavě	13
Obr. 2	Schéma u rozpočtového procesu s SR v ČR	18
Obr. 3	Výdaje státního rozpočtu	20
Obr. 4	Výdaje SR v roce 2014	21
Obr. 5	Příjmy státního rozpočtu	22
Obr. 6	Příjmy SR v roce 2014	22
Obr. 7	Vývoj státního rozpočtu a dluhu k 30. 9. 2014 (v mil. Kč)	23
Obr. 8	Časový harmonogram rozpočtového procesu ÚSC	25
Obr. 9	Schéma rozdělení rozpočtového určení daní v letech 2013 až 2015 (bez SFDI, poplatků a pokut)	28
Obr. 10	Koeficienty postupných přechodů	32
Obr. 11	Znak a prapor obce Bobruvka	35
Obr. 12	Příjmy rozpočtu obce Bobruvka v roce 2014	39
Obr. 13	Daňové příjmy v roce 2014	40
Obr. 14	Nedaňové příjmy obce Bobruvka v roce 2014	42
Obr. 15	Přijaté neinvestiční transfery v roce 2014	44
Obr. 16	Výdaje rozpočtu obce Bobruvka v roce 2014	45
Obr. 17	Běžné výdaje v roce 2014	46
Obr. 18	Členění kapitálových výdajů rozpočtu obce Bobruvka v roce 2014	47
Obr. 19	Srovnání příjmů a výdajů obce Bobruvka v letech 2009 – 2014	49

Seznam tabulek

Tab. 1	Členové zastupitelstva obce Bobrůvka v letech 2014 - 2018	36
Tab. 2	Druhové třídění příjmu rozpočtu obce Bobrůvka v roce 2014	39
Tab. 3	Daňové příjmy obce Bobrůvka v roce 2014	40
Tab. 4	Nedaňové příjmy obce Bobrůvka v roce 2014	42
Tab. 5	Přijaté neinvestiční dotace v roce 2014	43
Tab. 6	Výdaje rozpočtu obce Bobrůvka v roce 2014	45
Tab. 7	Běžné výdaje rozpočtu obce Bobrůvka v roce 2014	46
Tab. 8	Členění kapitálových výdajů rozpočtu obce Bobrůvka v roce 2014	47
Tab. 9	Konsolidované příjmy, výdaje a saldo rozpočtu obce Bobrůvka v letech 2009 - 2014	48

1 Úvod a cíl práce

1.1 Úvod

Jako studentka a budoucí absolventka oboru Finance Provozně ekonomické fakulty jsem potencionálním zaměstnancem v oblasti financí, proto jsem se rozhodla svoje získané znalosti a poznatky během studia přenést do praxe a zabývat se veřejnými rozpočty.

Veřejné rozpočty souvisí s veřejnými financemi, které si představujeme jako finanční vztahy zabývající se získáváním a přerozdělováním peněžního kapitálu. Úkolem veřejných financí je zajistit dostatečné finanční prostředky a efektivně je použít na financování jednotlivých druhů státních zásahů.

Veřejné rozpočty jsou peněžní fondy, kde jsou soustředěny finanční prostředky, které se používají na financování produkce veřejných statků. Veřejné rozpočty představují pro společnost jakýsi plán, kde se na jedné straně stanoví očekávané příjmy a na druhé straně očekávané výdaje. Jsou sestavovány na jedno rozpočtové období, které je většinou shodné s kalendářním rokem. Veřejné rozpočty ČR tvoří soustavu, do které patří státní rozpočet, rozpočty fondů a rozpočty krajů, rozpočty obcí a rozpočty organizačních složek a příspěvkových organizací.

V soustavě rozpočtů je nejdůležitější rozpočet státní, neboť do něj plyne největší část výnosů daní a poplatků. Od rozpočtu státního se odvíjejí rozpočty ostatní. Každá vládní úroveň má rozpočet, jehož objem odpovídá svěřeným kompetencím, druhu a množství financovaných veřejných statků.

Od roku 2004, kdy Česká republika vstoupila do Evropské unie, získávají obce a kraje nové možnosti k získávání dalších finančních prostředků prostřednictvím dotací ze strukturálních fondů.

Každý člověk by měl mít nějaký přehled o své obci a o finančních prostředcích, které v podobě podílů z daní a různých poplatků, které občan platí, obec využívá ke svému rozvoji a fungování. Věřím, že mi tato práce pomůže pochopit, na co jsou finanční prostředky využívány, že obec nefinancuje pouze viditelné investice, jako opravy, ale také vynakládá finanční prostředky na věci, které nejsou na první pohled viditelné, ale jsou důležité pro správné fungování obce.

1.2 Cíl práce

Cílem bakalářské práce je zhodnotit hospodaření obce Bobruvka v roce 2014. Dalším cílem této práce je navrhnout možná řešení financování přestavby školy na bytové jednotky.

V teoretické části práce bude popsána problematika zabývající se veřejnými rozpočty pomocí uvedené odborné literatury. V praktické části bude provedena analýza jednotlivých příjmových a výdajových položek rozpočtu. Na základě této analýzy navrhnou možná řešení ke zvýšení příjmů a snížení nákladů rozpočtu obce. Dále se budu zabývat problematikou financování přestavby školy na bytové jed-

notky. Budou zde popsány dotace, které může obec získat jak ze státního rozpočtu, tak z rozpočtu Evropské unie.

V závěru práce budou stručně popsány poznatky, ke kterým jsem během práce dospěla.

2 Metodika

Vypracování bakalářské práce předcházela studie odborné literatury, týkající se dané problematiky. V teoretické části jsem využila uvedenou odbornou literaturu a uvedené internetové zdroje. V praktické části byly využity interní dokumenty obce Bobruvka, internetové stránky obce Bobruvka a informace a materiály získané od pracovníků úseku regionálního rozvoje na Městském úřadě v Novém Městě na Moravě.

V bakalářské práci byly použity ukazatele jak absolutní tak i relativní. Byla zde použita vertikální metoda, kde jednotlivé položky byly procentuálním vyjádření daného základu. Práce je rozšířena o grafy a obrázky.

Tato práce je rozdělena do tří částí. V praktické části je popsána rozpočtová soustava České republiky, jednotlivé rozpočty, jejich příjmová a výdajová stránka. Druhá část práce nás krátce seznamuje s obcí Bobruvka, její historií, památkami a složením zastupitelstva. Třetí částí je část praktická, která je věnována rozpočtu obce Bobruvka v roce 2014. Je zde popsána příjmová a výdajová stránka rozpočtu. Rozebrány jsou zde jednotlivé příjmové a výdajové položky. Dále je zde popsána problematika přestavby školy na bytové jednotky a dotace, které obec může využívat, jak z krajských a státních rozpočtů, tak z rozpočtu Evropské unie. V závěru práce jsou stručně shrnuty poznatky. Poté následují seznamy použité literatury a seznam použitých zkratk.

3 Rešerše odborné literatury

3.1 Veřejné finance

Pod pojmem veřejné finance si představujeme finanční vztahy zabývající se získáním a přerozdělováním peněžního kapitálu. Úkolem veřejných financí je zajistit dostatečné finanční prostředky a efektivně je použít na financování jednotlivých druhů státních zásahů [6].

Funkce veřejných financí [6].

- Alokační – na státní úrovni je rozhodováno, jak budou využitelné zdroje použity. Pomocí veřejných rozpočtů jsou financována jednotlivá odvětví veřejného sektoru.
- Redistribuční – cílem redistribuční funkce je dosáhnout větší rovnosti mezi jednotlivci. Rovnosti dosahujeme nepřímo (pomocí progresivních daní, vyšším zdaněním některého zboží atd.) i přímo (pomocí peněžních transferů).
- Stabilizační – cílem je dosáhnout stabilní ekonomiky.

Veřejné finance jsou vytvářeny a přerozdělovány podle následujících tří principů [2].

- Nenávratnost – znamená, že plátcí daně, který odvedl daň do veřejného rozpočtu, nejsou tyto prostředky vráceny.
- Neekvivalence – znamená, že plátcí daně není zaručeno plnění z veřejných rozpočtů v takové výši, v jaké vzhledem k veřejným rozpočtům plnil sám subjekt.
- Nedobrovolnost – znamená, že jakékoliv nakládání s finančními prostředky zahrnutých do veřejných rozpočtů je upravováno nějakou právní normou. Např. odvody daní do státního rozpočtu jsou staveny zákonem, jsou právně vynutitelné a jejich nedodržování může být sankcionováno.

3.2 Rozpočtová soustava

Rozpočtová soustava je tvořena veřejnými rozpočty a ostatními mimorozpočtovými peněžními fondy, které jsou vytvářené, rozdělované a používány především na principu nenávratnosti, neekvivalence a nedobrovolnosti. Touto soustavou prochází nezanedbatelná část hrubého domácího produktu (HDP), v řadě zemí se jedná i o polovinu objemu HDP [6].

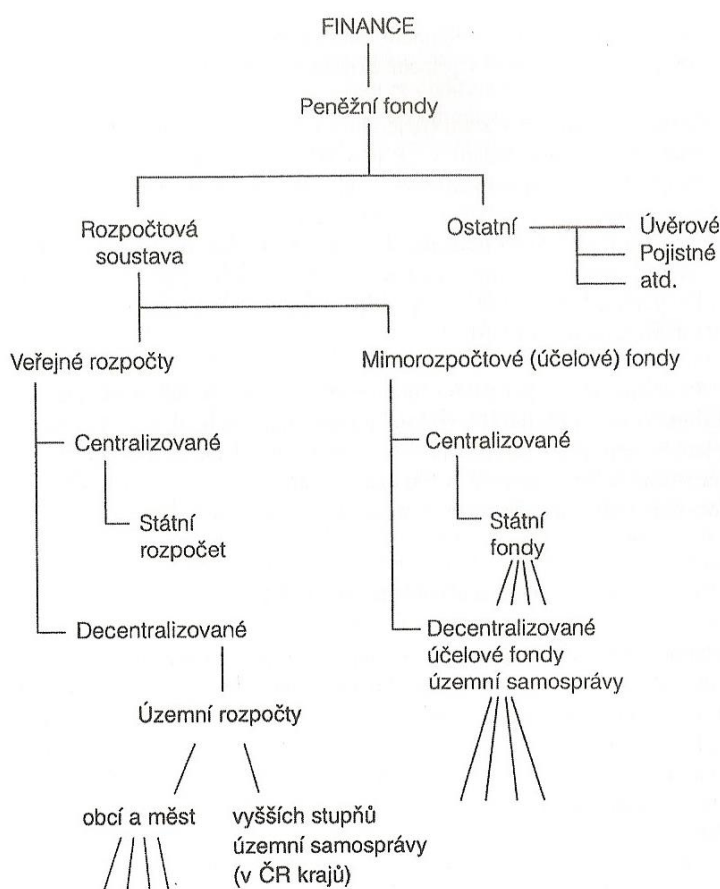
Na rozpočtovou soustavu nahlížíme ze dvou základních hledisek, a to z hlediska finančního, kde se rozpočtová soustava rozumí jednak soustavou peněžních prostředků, soustavou rozpočtových vztahů a soustavou orgánů a institucí, a hledisko institucionální, které pohlíží na rozpočtovou soustavu z hlediska její struktury [6].

Rozpočtová soustava zahrnuje [6].

- soustavu veřejných rozpočtů – mezi veřejné rozpočty patří státní rozpočet, který má v soustavě veřejných rozpočtů hlavní roli, jelikož soustřeďuje největší část nenávratným způsobem získaných finančních prostředků a decentralizované rozpočty na jednotlivých úrovních,
- soustavu mimorozpočtových peněžních fondů – tyto mimorozpočtové peněžní fondy jsou většinou účelové,
- rozpočty veřejnoprávních neziskových organizací.

Rozpočtová soustava je propojena pomocí finančních vztahů, daněmi a transfery, s vnějším okolím, kam patří soukromý sektor, domácnosti atd. [6].

Obr. 1 Postavení rozpočtové soustavy ve finanční soustavě

Zdroj: Peková, J.: Veřejné finance, str. 97

3.2.1 Soustava veřejných rozpočtů

Soustava veřejných rozpočtů představuje v každém státě nejdůležitější část rozpočtové soustavy a je členěna do jednotlivých úrovní v závislosti na státoprávním uspořádání v zemi [6].

Z hlediska jednotlivých vládních úrovní členíme soustavu veřejných rozpočtů následovně [2].

- nadnárodní rozpočty (rozpočet EU, OSN, NATO)
- ústřední rozpočet v zemi (státní rozpočet nebo federální rozpočet)
- ostatní ústřední rozpočty (rozpočty spolkových zemí)
- rozpočty územní samosprávy (měst, obcí, svazků obcí)
- rozpočty veřejnoprávních neziskových organizací a veřejných podniků

Každý rozpočet, i mimorozpočtové fondy, má svůj účet u příslušné banky (v ČR u ČNB) neboť peněžní transakce jsou prováděny téměř výhradně bezhotovostní formou, tedy bezhotovostním platebním stykem [6].

Rozpočtové zásady

Více než 50 % DPH prochází rozpočtovou soustavou, proto musí být zajištěno efektivní hospodaření s rozpočtovými prostředky. Aby k tomuto efektivnímu hospodaření docházelo, musí být dodržovány určitá pravidla a zásady [5].

- Zásada každoročního sestavování a schvalování – roční rozpočet slouží jako finanční plán a jeho sestavování je ze zákona povinné.
- Zásada reálnosti a pravdivosti – pokud je finanční plán sestaven pravdivě, snáze dosáhneme jeho splnění bez větších odchylek. Pro sestavení reálného plánu je důležitá kvalitní analýza hospodářských procesů, kvalitní prognózy hospodářského vývoje a zdatnost profesionálních plánovačů.
- Zásada úplnosti, jednotnosti a průhlednosti – v celé rozpočtové soustavě se používá jednotné třídění příjmů a výdajů.
- Zásada dlouhodobé vyrovnanosti – díky dlouhodobé vyrovnanosti rozpočtu dochází ke „zdravému“ hospodaření států a jednotlivých úrovní územní samosprávy.
- Zásada efektivnosti, hospodárnosti a účinnosti – tato zásada znamená, že máme předem vyčleněný příjem, který bude použit k financování určené potřeby – od této zásady se pomalu upouští.
- Zásada publicity – návrh rozpočtu a jeho průběžné plnění je zveřejňováno občanům, kteří zajišťují kontrolu ze strany voličů.

Rozpočtový proces

Rozpočtový proces je proces, který souvisí se sestavením finančního plánu – rozpočtu. Rozpočtový proces je o půl roku, někdy i o rok delší než jedno rozpočtové období. Práce, které se sestavováním návrhu veřejného rozpočtu souvisejí, začínají zpravidla půl roku, někdy i dříve před začátkem nového rozpočtového období. Sestavení návrhu rozpočtu je nejsložitější a nejdůležitější etapou rozpočtového procesu, pokud má být rozpočet reálným finančním plánem. Během celého rozpočtového procesu je dodržována zásada publicity, tzn., že návrh veřejného rozpočtu i jeho plnění je zveřejňováno ve sdělovacích prostředcích a v tisku [5].

Rozpočtový proces se skládá z těchto etap rozpočtového procesu [5]:

- sestavení návrhu rozpočtu – návrh rozpočtu podává příslušný finanční orgán (návrh státního rozpočtu podává ministerstvo financí),
- projednání a schválení rozpočtu – státní rozpočet je schvalován v zákonodárném sboru formou zákona, rozpočty územní samosprávy jsou schvalovány ve volených orgánech na této úrovni,
- plnění rozpočtu – hospodaření dle schváleného rozpočtu. Za plnění finančního rozpočtu mají zodpovědnost ty orgány, které ho sestavily,
- schvalování případných úprav,
- kontrola plnění rozpočtu – průběžné i následní po skončení rozpočtového období, kdy je sestavován závěrečný účet, který musí být zdůvodněný a předložený ke schválení.

Pokud není rozpočet schválen před začátkem nového rozpočtového období, hospodaří se podle rozpočtového provizoria rozpočtu, které je stanoveno zákonem [36].

Rozpočtová skladba

„Rozpočtová skladba v ČR upravuje způsob třídění všech peněžních operací veřejných rozpočtů a mimorozpočtových peněžních fondů státu, obcí i krajů, včetně operací organizačních složek, u kterých jsou stát, obce a kraje zřizovatelem, dobrovolných svazků obcí.“ [6, s. 142]

V současné době platná rozpočtová skladba třídí peněžní operace z hlediska:

- Odpovědnostního, které je povinné pro státní rozpočet, pro obce a kraje není toto třídění povinné. Třídění příjmů a výdajů státního rozpočtu je zde podle odpovědnosti správců kapitol.
- Druhového, podle kterého se příjmy a výdaje třídí dle příjmových a výdajových druhů. Druhové třídění je základním systémem třídění, které třídí operace do tří základních částí – příjmy, výdaje, financování. Příjmy představují nenávratné přijaté prostředky, které se dělí do 4 tříd [6]:
  - daňové příjmy,
  - nedaňové příjmy,
  - kapitálové příjmy, vlastní příjmy,
  - přijaté dotace.

Výdaje jsou nenávratné platby a poskytované návratné půjčky, které se dělí do dvou tříd [6]:

- běžné výdaje,
- kapitálové výdaje.
- Odvětvového, podle kterého se příjmy a výdaje členě do 6 skupin [15]:
  - zemědělství a lesní hospodářství,
  - průmyslová a ostatní odvětví hospodářství,
  - služby pro obyvatelstvo,

- sociální věci a politika zaměstnanosti,
  - bezpečnost státu a právní ochrana,
  - všeobecná veřejná správa a služby.
- Konsolidačního, kam patří příjmy a výdaje, které nejsou vyjádřeny v druhovém třídění příjmů a výdajů. Jedná se o záznamové jednotky, které umožňují eliminovat duplicity na základě interních transferů mezi fondy [6].

3.2.2 Mimorozpočtové fondy

„Mimorozpočtové fondy jsou zpravidla účelové – jsou jim vyčleněny přesně definované druhy příjmů, a na druhé straně i jejich použití je možné jen na přesně určené potřebě.“ [3, s. 93]

V České republice máme dva druhy mimorozpočtových fondů:

- Státní účelové fondy,
- Mimorozpočtové fondy územních samosprávných celků.

Státní účelové fondy

„Státní účelové fondy jsou zřizovány pro finanční zabezpečení zvláště stanovených úkolů a pro správu prostředků jim určených. Každý státní fond je zřizován jako právnická osoba zákonem Parlamentu České republiky, který stanoví zásady jeho tvorby, způsob čerpání prostředků a orgán pověřený jeho správou.“ [6, s. 96]

Mezi státní účelové fondy patří:

- Státní zemědělský intervenční fond,
- Státní fond životního prostředí,
- Státní fond kultury,
- Státní fond pro podporu a rozvoj české kinematografie,
- Státní fond rozvoje bydlení,
- Státní fondy dopravní infrastruktury.

Mimorozpočtové fondy územně samosprávných celků

Mimorozpočtové fondy územně samosprávných celků mohou být zřizovány jak účelově, tak neúčelově z přebytků z hospodaření z minulých let, z příjmů běžného roku a z přesunu finančních aktiv rozpočtu do těchto fondů. Zastupitelstvo obce schvaluje nakládání s těmito prostředky [3].

K těmto fondům patří [3]:

- Fond rezerv a rozvoje,
- Ostatní účelové fondy.

3.3 Veřejné rozpočty

Veřejný rozpočet je nástrojem finanční politiky, který zajišťuje a financuje potřeby a úkoly státu a každé úrovně územní samosprávy. Jeho využití je stanovené zákonem [6].

Veřejný rozpočet je jednak peněžním fondem (státní rozpočet na úrovni státu jako centralizovaný peněžní fond, rozpočet obce a rozpočet kraje jako decentralizovaný peněžní fond na úrovni územní samosprávy), z účetního hlediska peněžní bilancí, která bilancuje příjmy a výdaje (rozpočet v pojetí účetní bilance musí být vždy vyrovnan. Pokud dojde k situaci, kdy výdaje převyšují příjmy, příjmy rozpočtu se musí doplnit, buď využitím rezerv, nebo využitím návratných finančních prostředků, např. úvěrem, finančním plánem na rozpočtové období, podle kterého se v rozpočtovém období hospodaří [4, 6].

Veřejné rozpočty jsou sestavovány na jedno rozpočtové období, které je shodné pro celou rozpočtovou soustavu, většinou bývá rozpočtové období shodné s kalendářním rokem [4].

Funkce veřejného rozpočtu jsou odvozeny z funkcí veřejných financí, tedy funkce alokační, redistribuční a stabilizační [4].

3.3.1 Státní rozpočet

„V nejširším pojetí můžeme státní rozpočet chápat jako produkt historického vývoje společnosti a charakterizovat jej jeho zásadní funkcí, tj. jako dokument schválený nejvyšším orgánem států, zákonodárným sborem, a stanovící předpokládané příjmy a výdaje státu na jednoroční období.“ [1, s. 76]

Státní rozpočet je nejvýznamnější veřejný rozpočet, neboť soustřeďuje největší část příjmů rozpočtové soustavy. SR představuje přibližně 80 % na celkových příjmech a výdajích celé rozpočtové soustavy. Vývoj SR má velký vliv i na vývoj finančního hospodaření ostatních článků rozpočtové soustavy, především rozpočtů územní samosprávy [4].

Ústřední vládou je nejvyužívanějším finančním nástrojem, který slouží k financování státních netržních činností. Státní rozpočet je centralizovaný peněžní fond a z účetního hlediska je nejdůležitější bilancí státu [6].

Návrh státního rozpočtu sestavuje v České republice ministerstvo financí. Přijímání státního rozpočtu popisuje zákon o rozpočtových pravidlech¹. Státní rozpočet České republiky schvaluje poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky jako zákon². Pokud není SR schválen před začátkem nového rozpočtového období, hospodaří se podle rozpočtového provizoria. Účet státního rozpočtu v České republice spravuje Česká národní banka [6].

---

¹ Předpis č. 218/2000 Sb. Zákon o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla)

² Zákon č. 345/2014 Sb.

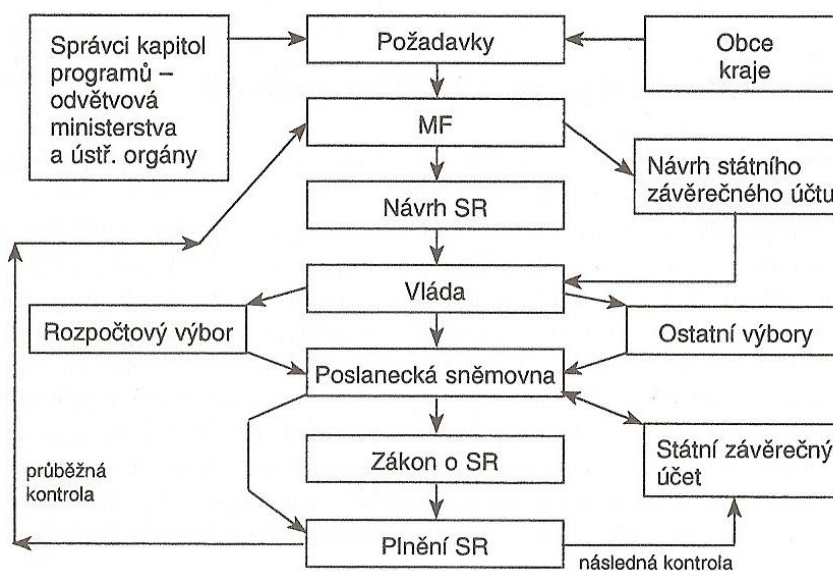
Státní rozpočet je tvořen dvěma částmi, první příjmovou částí a druhou výdajovou částí. Tyto části jsou dále členěny na kapitoly, kdy správce kapitoly (nejčastěji je správcem kapitoly ministr) dohlíží na plnění státního rozpočtu a má za danou kapitolu zodpovědnost [2].

Rozpočtový proces státního rozpočtu

Proces sestavování státního rozpočtu je dán právními předpisy a zahrnuje tyto etapy [36]:

- vypracování návrhu státního rozpočtu – návrh státního rozpočtu v ČR zpracovává MF,
- nejpozději do 31. srpna daného roku musí být návrh SR předložen vládě,
- do 30. září daného roku musí dojít ke schválení návrhu SR vládou,
- následuje první čtení návrhu zákona o SR Poslaneckou sněmovnou (PS) Parlamentu ČR, kde je jednáno o příjmech, výdajích, saldu a jeho vypořádání,
- pojednání ve výborech PS Parlamentu ČR o návrhu zákona o SR
- druhé čtení, kde se jedná o výsledcích prvního čtení, dochází k případným úpravám nebo podáním jiného návrhu,
- třetí čtení, kde se upravují technické a gramatické chyby, nebo zde dochází k návrhu na opakování druhého čtení
- podepsání zákona o SR prezidentem, předsedou PS a předsedou vlády,
- nabytí zákona o SR v den publikování ve Sbírce zákonů.

Obr. 2 Schéma u rozpočtového procesu s SR v ČR

Zdroj: Peková, J.: Veřejné finance, str. 154

Realizace státního rozpočtu

Plnění státního rozpočtu je většinou v pravomoci vlády a jejích orgánů. V ČR vláda odpovídá za plnění státního rozpočtu Poslanecké sněmovně, které musí po skončení pololetí předložit zprávu, ve kterém je popisován vývoj ekonomiky a plnění státního rozpočtu [34].

Kontrola plnění státního rozpočtu

Po skončení rozpočtového období se sestavují závěrečné účty, kde jsou zobrazovány výsledky rozpočtového hospodaření. Návrh státního závěrečného účtu sestavuje ministerstvo financí ve stejné skladbě, jako byl návrh rozpočtu. Návrh státního závěrečného účtu podává vláda Poslanecké sněmovně do 30. 4. následujícího roku [34].

Výdaje státního rozpočtu

Pod pojmem výdaje si představujeme veškeré nenávratné platby na běžné i kapitálové účely, a dále poskytované návratné platby. Prostřednictvím státního rozpočtu jsou financovány netržní činnosti státu [2].

Výdaje státního rozpočtu členíme na [6]:

- běžné,
- kapitálové.

Veřejné výdaje z makroekonomického hlediska členíme na [6]:

- vládní výdaje – nákupy zboží a služeb ze soukromého sektoru do veřejného sektoru,
- transfery – sociální transfery, transfery do rozpočtů územní samosprávy, které představují největší podíl na transferech.

Z funkčního hlediska můžeme výdaje členit na [6]:

- alokační – představují nákup zboží a služeb od soukromého sektoru sektorem veřejným,
- redistribuční – představují především peněžní transfery, díky nimž jsou snižovány nerovnosti v důchodech a majetku. Většina sociálních transferů má především charakter mandatorních výdajů. Dále sem patří také dotace ze státního rozpočtu do rozpočtů územní samosprávy,
- stabilizační – pokud roste poptávka veřejného sektoru, dochází k růstu nabídky (produkce) soukromého sektoru a tím dochází k růstu zaměstnanosti i k hospodářskému růstu.

Podle zákona o rozpočtových pravidlech se za státního rozpočtu hradí [39]:

- činnost organizačních složek státu,
- výdaje na sociální dávky v širším smyslu,
- dotace územním samosprávným celkům,

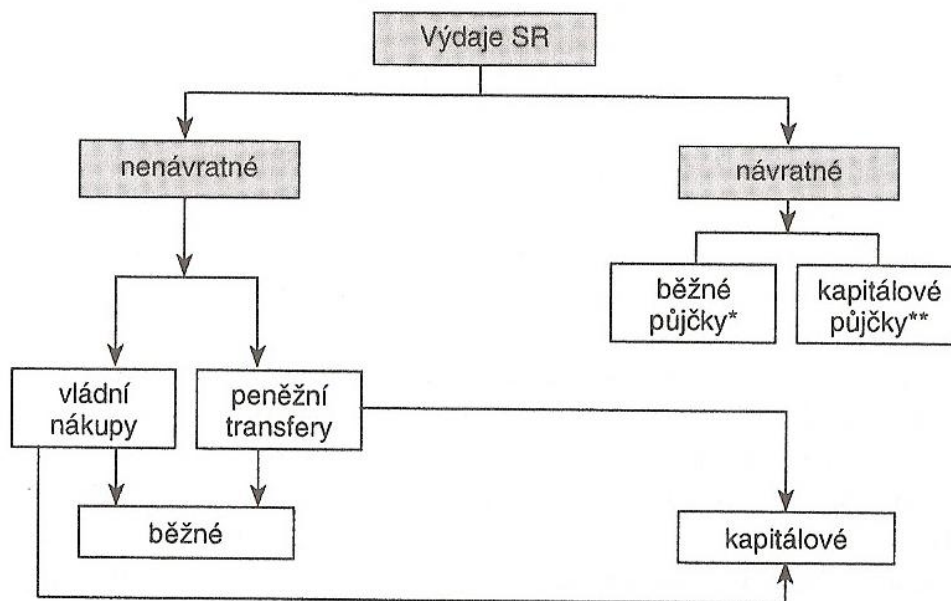
- dotace státním fondům,
- vkladu státu do akciových společností, nákup cenných papírů,
- příspěvky mezinárodním organizacím,
- výdaje na realizaci státních záruk,
- výdaje související s dluhovou službou,
- výdaje na vládní úvěry.

Podle odvětvového třídění dělíme výdaje v odvětvích:

- zemědělství a lesního hospodářství,
- průmyslových,
- služeb pro obyvatelstvo,
- sociální zabezpečení a politiky zaměstnanosti,
- bezpečnosti státu,
- všeobecné veřejné správy.

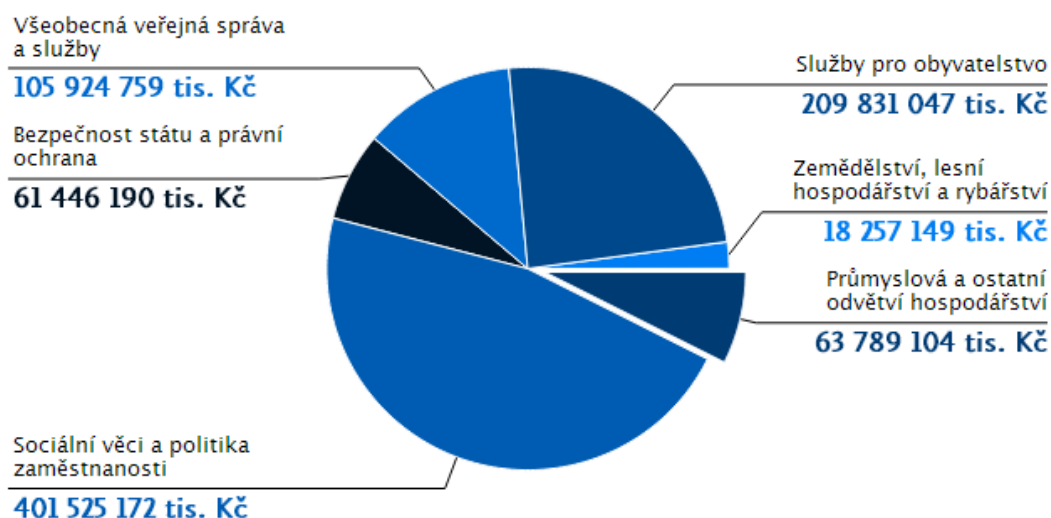
Výdaje státního rozpočtu ve většině zemí se každoročně zvyšují, v řadě zemí je růst výdajů státního rozpočtu větší než růst hrubého domácího produktu (HDP).

Obr. 3 Výdaje státního rozpočtu

Zdroj: Peková, J.: Veřejné finance, str. 128

Obr. 4 Výdaje SR v roce 2014

Zdroj: Monitor, 2015, [online]. Dostupné z: <http://monitor.statnipokladna.cz/2014/statni-rozpocet/>

Příjmy státního rozpočtu

Veřejné příjmy slouží jako základní zdroj krytí veřejných výdajů, kterými se financují potřeby veřejného sektoru. Příjmy státního rozpočtu mohou být rozpočtovým omezením v případě politiky vyrovnaného rozpočtu [4].

Příjmy státního rozpočtu z hlediska návratnosti členíme na [4]:

- návratné příjmy – tyto příjmy slouží k vyrovnání schodku státního rozpočtu, patří sem např. emise cenných papírů, krátkodobé bankovní úvěry,
- nenávratné – tyto příjmy přichází do veřejných rozpočtů od různých subjektů (občanů, firem, atd.) prostřednictvím daní, dávek, poplatků, příjmů z pronájmu atd.

Z časového hlediska dělíme příjmy na [6]:

- běžné – tyto příjmy se každoročně opakují (např. daně),
- kapitálové – tyto příjmy se neopakují, bývají většinou jednorázové (např. příjmy z prodeje majetku).

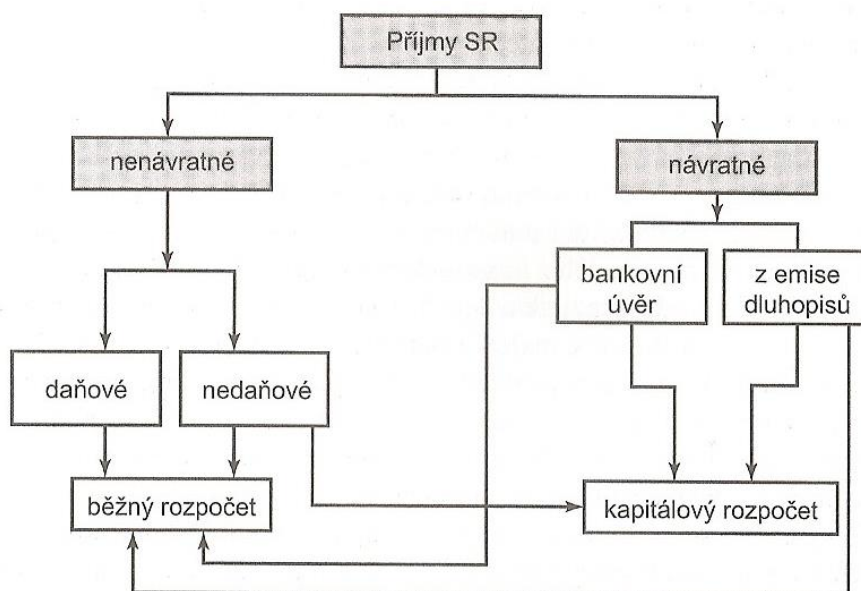
Dále příjmy státního rozpočtu členíme na [6]:

- daňové – daňové příjmy tvoří nejvýznamnější skupinu příjmů státního rozpočtu,
- nedaňové – patří sem příjmy, které se pravidelně opakují, i ty které jsou jednorázové (např. poplatky za služby).

Dalším členěním příjmů státního rozpočtu je [4]:

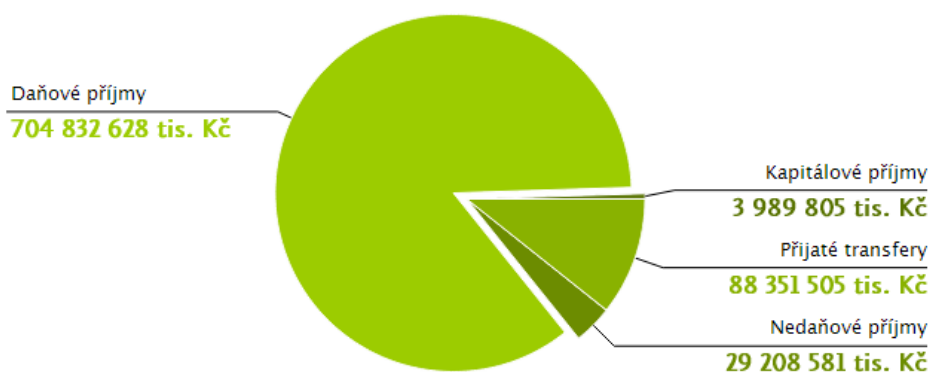
- plánované – stát s těmito příjmy počítá a jsou zahrnuty v rozpočtu,
- neplánované – příjmy, které nejsou přesně ve státním rozpočtu vymezeny, při sestavování rozpočtu se s těmito příjmy nepočítalo.

Obr. 5 Příjmy státního rozpočtu

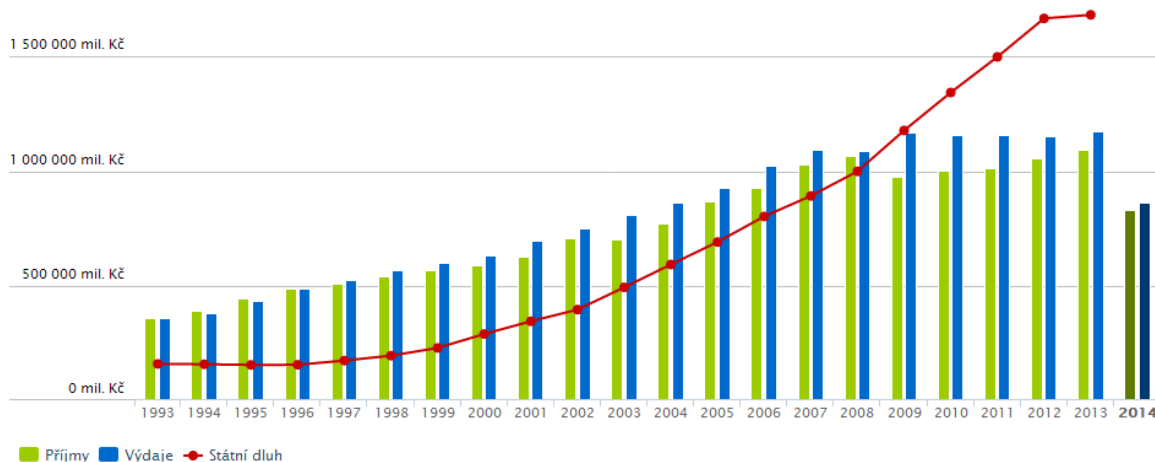
Zdroj: Peková, J.: Veřejné finance, str. 135

Obr. 6 Příjmy SR v roce 2014

Zdroj: Monitor, 2015, [online]. Dostupné z: <http://monitor.statnipokladna.cz/2014/statni-rozpocet/>

Obr. 7 Vývoj státního rozpočtu a dluhu k 30. 9. 2014 (v mil. Kč)

Zdroj: Monitor, 2015, [online]. Dostupné z: <http://monitor.statnipokladna.cz/2014/>

Z obrázku č. 7 je patrné, že výdaje státního rozpočtu jsou každoročně vyšší než příjmy rozpočtu. Rozpočet České republiky tedy každý rok vykazuje deficit, což také vede ke zvyšování státního dluhu, který je přibližně 1 663 700 milionů korun a neustále roste.

3.3.2 Územní rozpočty

Od roku 1990 spadají do veřejné rozpočtové soustavy i rozpočty obcí a od roku 2001 sem spadají i rozpočty krajů [5].

Nakládání s finančními prostředky územní samosprávy je upravováno zákonem o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů³. Rozpočty územní samosprávy jsou vytvářeny na jedno rozpočtové období (kalendářní rok) stejně jako státní rozpočet [5].

Při sestavování rozpočtu se vychází z rozpočtového výhledu. Rozpočet je sestavován jako vyrovnaný, nebo může být schválen jako přebytkový, pokud jsou přebytky určeny ke splácení jistiny úvěrů z předchozích let, nebo pokud budou příjmy daného roku využity v následujících letech. Jako schodkový může být rozpočet sestaven pouze tehdy, pokud bude schodek možné zaplatit buď finančními prostředky z minulých let, nebo smluvně zabezpečenou půjčkou, příjmem z prodeje komunálních dluhopisů územního samosprávného celku atd. [38].

Na územní rozpočty můžeme nahlížet z různých hledisek, jedním z nich je decentralizovaný peněžní fond, který je vytvářen stejně jako většina veřejných rozpočtů nenávratným, neekvivalentním a nedobrovolným způsobem financování.

³ Zákon č.250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

Z druhého pohledu, a to z účetního, je územní rozpočet chápán jako bilance, kde se účtují příjmy a výdaje podle příslušného zákona⁴. Dále je územní rozpočet důležitým rozpočtovým plánem, podle kterého se v rozpočtovém období hospodaří. V neposlední řadě územní rozpočty chápeme jako koncepci regionální politiky na úrovni územní samosprávy. Územní rozpočet je nástrojem realizace volebních programů [5].

Územní rozpočty mají tři základní funkce [5]:

- alokační – na úrovni územní samosprávy je tato funkce nejdůležitější. Pomocí finančních prostředků, které jsou shromažďovány v územních rozpočtech, se financují veřejné potřeby v lokálním nebo regionálním veřejném sektoru,
- redistribuční – tato funkce je na úrovni územní samosprávy omezena, využívá se zde pouze sociální výpomoci,
- stabilizační – tato funkce je na této úrovni také omezena. Poptávka obcí a regionů zvyšuje celkovou agregátní poptávku.

Další funkce územního rozpočtu jsou [5]:

- řídicí,
- organizační,
- kontrolní,
- stimulační.

Rozpočtový proces územně samosprávných celků

Rozpočtový proces ÚSC je upravován zákonem a má následující etapy [36]:

- vypracování návrhu rozpočtu,
- zveřejnění návrhu územního rozpočtu po dobu nejméně 15 dnů před dnem jeho projednání v zastupitelstvu ÚSC,
- projednání v rozpočtovém výboru zastupitelstva ÚSC,
- návrhy připomínek občany příslušného ÚSC,
- schválení rozpočtu usnesením zastupitelstva ÚSC.⁵

---

⁴ V ČR zákon č.563/1991 Sb., o účetnictví ve znění pozdějších předpisů.

⁵ V § 84 odst. 2 písm. b) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, v platném znění, je schvalování rozpočtu vyhrazeno zastupitelstvu obce.

Obr. 8 Časový harmonogram rozpočtového procesu ÚSC

Dokument k rozpočtu	Datum (uváděny optimální termíny, lze i dříve, později není vhodné)	Kód dat
Rozpočtový výhled	kdykoli během roku	1–12, R
Rozpočtové provizorium	listopad, prosinec předcházející rok	11,12 R-1
Rozpočet		
– sestavení, projednávání	říjen až prosinec předcházející rok	10–12 R-1
– projednání ve finančním výboru	prosinec, leden následující rok	12 R-1, 1 R
– vyvěšení a schválení	únor až březen běžný rok	2–3 R
Rozpočtová opatření	ke čtvrtletí, min. září a prosinec běžný rok, leden následující rok	4, 9, 12 R 1 R+1
Závěrečný účet	nejpozději k 30. 6. následujícího roku	6 R+1

Vysvětlivky: R-1 Předchozí rok, R Běžný rok; R+1 Následující rok

Zdroj: Účetní kavárna, 2015, [online]. Dostupné z: <http://www.ucetnikavarna.cz/archiv/dokument/doc-d28557v35708-rozpocet-a-rozpocetovy-proces/>

Rozpočet je většinou sestavován ve dvojím průřezu jako běžný a kapitálový rozpočet. Běžný rozpočet představuje běžné příjmy a výdaje, které se běžně opakují a vztahují se k jednomu roku. Na kapitálovém rozpočtu jsou znázorňovány jednorázové a neopakovatelné příjmy a výdaje a výdaje k financování investičních potřeb [7].

Rozpočtový výhled

„Rozpočtový výhled je pomocným nástrojem územního samosprávného celku a svazku obcí sloužícím pro střednědobé finanční plánování rozvoje jeho hospodářství. Sestavuje se na základě uzavřených vztahů a přijatých závazků zpravidla na 2 až 5 let následujících po roce, na který se sestavuje roční rozpočet.“ [41, § 3 odst. 1].

Od roku 2001 je ze zákona povinné pro obce a kraje sestavovat rozpočtový výhled dle zákona⁶ a nezpracování je posuzováno jako správní delikt a hrozí za něj pokuta do výše až 1 milionu korun [7].

Ze zákona je povinné sestavovat rozpočtový výhled ve čtyřech základních ukazatelích: celkové příjmy, celkové výdaje, celkové pohledávky, celkové závazky avšak není zakázané si sestavovat rozpočtový výhled mnohem podrobněji [7].

Výdaje územně samosprávných celků

„Jednotlivé stupně územní samosprávy, tzn. obce i vyšší stupně územní samosprávy, se významně podílejí na zabezpečování a financování stále většího spektra veřejných statků pro obyvatelstvo. Je to důsledkem decentralizace veřejného sektoru a posilování role jednotlivých stupňů územní samosprávy zejména od poloviny 20. Století. Od začátku sedmdesátých let se ve vyspělých zemích dále rozšiřuje jak pravomoc, tak i

⁶ Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

odpovědnost orgánů územní samosprávy za zabezpečení a financování veřejných statků.“ [5, s. 278]

Výdaje krajů a obcí také dělíme na běžné a kapitálové. Běžné výdaje, jsou ty výdaje, které nám slouží ke krytí běžných, opakujících se potřeb, zatímco výdaje kapitálové slouží ke krytí většinou jednorázového uspokojování potřeb. Výdaje územních samosprávných celků třídíme podle rozpočtové skladby [6].

Výdaje obcí dělíme na [5]:

- nenávratné výdaje
  - běžné výdaje, do kterých řadíme:
    - mzdy a platy
    - povinné pojistné za zaměstnance
    - materiálové výdaje
    - energie
    - nájemné
    - sociální dávky
    - výdaje na municipální podniky
    - sankce za porušení rozpočtové kázně
    - placené pokuty
    - placené úroky
    - dotace vlastním organizačním složkám a jiným subjektům
    - neinvestiční příspěvky příspěvkovým organizacím
    - ostatní
  - kapitálové výdaje, které slouží:
    - na pořízení hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku
    - na nákup cenných papírů
    - na kapitálové investiční poskytnuté dotace organizačním složkám a jiným subjektům
    - na investiční příspěvky příspěvkovým organizacím
  - financování, kam patří:
    - splátky úvěrů, minulých emisí komunálních obligací
    - ostatní
- návratné výdaje
  - financování, kam patří:
    - investiční půjčky poskytnuté různým subjektům pro účely zhodnocení finančních prostředků

Výdaje krajských rozpočtů kryjí [5]:

- zabezpečení regionálních veřejných statků, tedy:
  - financování potřeb vlastních organizačních složek,
  - poskytování příspěvků na provoz a příspěvků na investice vlastním příspěvkovým organizacím
  - případně na zaplacení faktur při využití formy veřejné zakázky,
- výkon státní správy,
- činnost orgánů kraje v jeho samostatné působnosti,

- opravy a údržbu, rekonstrukce a modernizace majetku ve vlastnictví kraje,
- pořízení hmotného a nehmotného majetku,
- dotace do rozpočtů obcí na území kraje,
- příspěvky na společnou činnost s ostatními subjekty,
- transfery neziskovým soukromoprávním nevládním organizacím, které zabezpečují veřejné služby,
- transfery subjektům provádějící veřejně prospěšné činnosti,
- splátky úvěrů a závazků z emise vlastních dluhopisů,
- sankční pokuty,
- ostatní potřeby.

Příjmy územně samosprávních celků

Rozpočty územních samosprávních celků můžeme rozdělit do čtyř základních skupin na daňové příjmy, transfery a dotace, nedaňové příjmy a úvěry či půjčky (kapitálové příjmy). První tři skupiny příjmů tvoří nenávratné příjmy a poslední skupinou jsou příjmy návratné, které jsou spojeny s povinností tyto příjmy za určitých podmínek vrátit [7].

Daňové příjmy

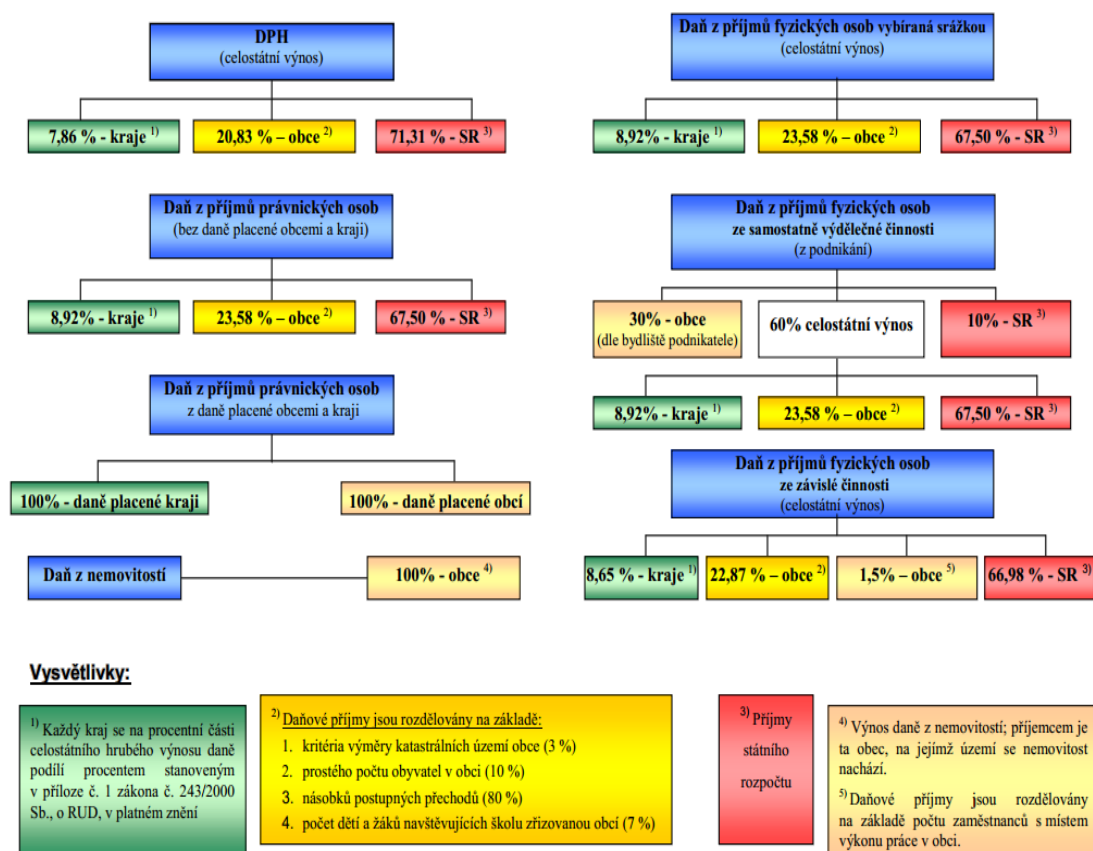
Daňové příjmy patří mezi nejdůležitější příjmy rozpočtů. Mezi daňové příjmy patří daně, správní poplatky, místní poplatky a ostatní poplatky [37].

Daně jsou povinné, zákonem stanovené platby nenávratného a neekvivalentního charakteru vybíraných od fyzických a právnických osob ve prospěch veřejných rozpočtů. Celostátním hrubým výnosem daně jsou finanční prostředky, které byly vybrány během jednoho rozpočtového období správcem daně snížené o vrácené prostředky. Do celostátního hrubého výnosu daně se nezahrnují částky vybrané na pokutách a částky použité na úhradu nákladů daňového řízení. Dle zákona ⁷ jsou daňové příjmy rozdělovány do jednotlivých rozpočtů a členěny [37].

---

⁷ Zákon č. 243/200 Sb., o rozpočtovém určení daní, ve znění pozdějších předpisů.

Obr. 9 Schéma rozdělení rozpočtového určení daní v letech 2013 až 2015 (bez SFDI, poplatků a pokut)

Zdroj: Ministerstvo financí 2015, [online]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/prognozy/prijmy-kraju-a-obci/2013/novy-model-sdilenych-dani-pro-obce-10890>

Daňové příjmy rozpočtů krajů

1. Daňové příjmy rozpočtů jednotlivých krajů tvoří:

- 1.1. daň z příjmů právnických osob v případech, kdy poplatníkem je příslušný kraj, s výjimkou daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby,
- 1.2. podíl na 7,86 % z celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty,
- 1.3. podíl na 8,65 % z celostátního hrubého výnosu daně (záloh na daň) z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, odváděné zaměstnavatelem jako plátcem daně, s výjimkou daně z příjmů fyzických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby,
- 1.4. podíl na 8,92 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů fyzických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby,
- 1.5. podíl na 8,92 % z 60 % z celostátního hrubého výnosu daně (záloh na daň) z příjmů fyzických osob sníženého o výnosy uvedené v písmenech c) a d),

- 1.6. podíl na 8,92 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů právnických osob, s výjimkou výnosů uvedených v písmenu a) a v § 4 odst. 1 písm. h).
2. Každý kraj se na procentní části celostátního hrubého výnosu daně podle odstavce 1 písm. b) až f) podílí procentem stanoveným v příloze č. 1 k tomuto zákonu.
3. Součástí daňového příjmu podle odstavce 1 písm. a) není úhrada rozdílu mezi daní vyměřenou nebo dodatečně vyměřenou kraji správcem daně a daní krajem přiznanou nebo dodatečně přiznanou ani příslušenství daně.

Daňové příjmy rozpočtů obcí

1. Daňové příjmy rozpočtů obcí tvoří
  - 1.1. výnos daně z nemovitých věcí; příjemcem je ta obec, na jejímž území se nemovitost nachází,
  - 1.2. podíl na 20,83 % z celostátního hrubého výnosu daně z přidané hodnoty,
  - 1.3. podíl na 22,87 % z celostátního hrubého výnosu daně (záloh na daň) z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, odváděné zaměstnavatelem jako plátcem daně podle zákona o daních z příjmů,
  - 1.4. podíl na 23,58 % z celostátního hrubého výnosu daně (záloh na daň) z příjmů fyzických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby, s výjimkou výnosů uvedených pod písmenem c),
  - 1.5. podíl na 23,58 % z 60 % z celostátního hrubého výnosu daně (záloh na daň) z příjmů fyzických osob sníženého o výnosy uvedené v písmenech c) a d).
  - 1.6. podíl na 23,58 % z celostátního hrubého výnosu daně z příjmů právnických osob, s výjimkou výnosů uvedených v písmenu h) a v § 3 odst. 1 písm. a),
  - 1.7. 30 % z výnosu záloh na daň z příjmů fyzických osob, které mají na území obce bydliště ke dni jejich splatnosti, a výnosu daně (vyrovnání a dodatečně přiznaná nebo dodatečně vyměřená daň) z příjmů fyzických osob, které měly na území obce bydliště k poslednímu dni zdaňovacího období, k němuž se tato daň vztahuje, s výjimkou daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby a s výjimkou daně (záloh na daň) z příjmů ze závislé činnosti srážených a odváděných plátcem daně. Bydlištěm se pro účely tohoto zákona rozumí místo trvalého pobytu fyzické osoby,
  - 1.8. daň z příjmů právnických osob v případech, kdy poplatníkem je příslušná obec, s výjimkou daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby,
  - 1.9. podíl na 1,5 % z celostátního hrubého výnosu daně (záloh na daň) z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, odváděné zaměstnavatelem jako plátcem daně z příjmů, s výjimkou daně z příjmů fyzických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby.
2. Procento, kterým se obce, s výjimkou hlavního města Prahy, Plzně, Ostravy a Brna, (dále jen „ostatní obce“) podílejí na procentní části celostátního hrubého výnosu daní podle odstavce 1 písm. b) až f), se vypočte jako součet

- 2.1. poměru započtené výměry katastrálních území obce (odstavec 7) k celkové započtené výměře katastrálních území všech obcí, vyjádřeného v procentech a násobeného koeficientem 0,03,
  - 2.2. poměru počtu obyvatel obce k počtu obyvatel všech obcí, vyjádřeného v procentech a násobeného koeficientem 0,10,
  - 2.3. poměru počtu dětí a žáků navštěvujících školu zřizovanou obcí k počtu těchto dětí a žáků za všechny obce, vyjádřeného v procentech a násobeného koeficientem 0,07,
  - 2.4. poměru násobku postupných přechodů, vypočteného pro obec pomocí koeficientů postupných přechodů, k součtu násobků postupných přechodů vypočtených za ostatní obce, vyjádřeného v procentech a násobeného koeficientem 0,80 a dále násobeného celkovým procentem, kterým se na části celostátního hrubého výnosu daní podle odstavce 1 písm. b) až f) podílejí ostatní obce; toto celkové procento se vypočte způsobem uvedeným v odstavci 4.
3. Koeficienty postupných přechodů a násobky postupných přechodů [odstavec 2 písm. c)] jsou uvedeny v příloze č. 2 k tomuto zákonu.
  4. Celkové procento, kterým se ostatní obce podílejí na části celostátního hrubého výnosu daní podle odstavce 1 písm. b) až f), se stanoví pomocí zlomku, v jehož čitateli se uvede násobek přepočítacího koeficientu pro ostatní obce uvedený v příloze č. 3 k tomuto zákonu a celkového počtu obyvatel ostatních obcí, a ve jmenovateli součet násobků příslušných přepočítacích koeficientů uvedených v příloze č. 3 k tomuto zákonu a počtu obyvatel připadajících na hlavní město Prahu, Plzeň, Ostravu, Brno a na ostatní obce.
  5. Procento, kterým se hlavní město Praha, Plzeň, Ostrava a Brno podílejí na procentní části celostátního hrubého výnosu daní podle odstavce 1 písm. b) až f) se vypočte jako součet
    - 5.1. poměru započtené výměry katastrálních území obce (odstavec 7) k celkové započtené výměře katastrálních území všech obcí, vyjádřeného v procentech a násobeného koeficientem 0,03,
    - 5.2. poměru počtu obyvatel obce k počtu obyvatel všech obcí, vyjádřeného v procentech a násobeného koeficientem 0,10,
    - 5.3. poměru počtu dětí a žáků navštěvujících školu zřizovanou obcí k počtu těchto dětí a žáků za všechny obce, vyjádřeného v procentech a násobeného koeficientem 0,07,
    - 5.4. poměru násobku příslušného přepočítacího koeficientu uvedeného v příloze č. 3 k tomuto zákonu a připadajícího na hlavní město Prahu, Plzeň, Ostravu nebo Brno a počtu obyvatel hlavního města Prahy, Plzně, Ostravy nebo Brna k součtu násobků příslušných přepočítacích koeficientů uvedených v příloze č. 3 k tomuto zákonu a počtu obyvatel připadajících na hlavní město Prahu, Plzeň, Ostravu, Brno a na ostatní obce, vyjádřeného v procentech a násobeného koeficientem 0,80.

Při stanovení počtu obyvatel obce pro účely propočtů podle odstavců 2 až 5 a odstavce 7 se vychází ze stavu k 1. lednu běžného roku uvedeného v bilanci obyvatel České republiky zpracované Českým statistickým úřadem k 1. lednu běžného roku.

Započtenou výměrou katastrálních území obce pro účely propočtů podle odstavců 2 až 5 se rozumí výměra, která vychází z údajů Českého úřadu zeměměřického a katastrálního k 1. lednu běžného roku, maximálně však výměra 10 ha na každého obyvatele obce.

Při stanovení počtu dětí a žáků se pro účely propočtů podle odstavců 2 až 5 vychází z dokumentace škol vedené podle školského zákona, a to ze stavu k 30. září roku, který bezprostředně předchází běžnému roku.

Pro účely propočtu podle odstavců 2 až 5 se počtem dětí rozumí počet dětí účastnících se předškolního vzdělávání a počtem žáků se rozumí počet žáků plnících povinnou školní docházku.

Součástí daňového příjmu podle odstavce 1 písm. h) není úhrada rozdílu mezi daní vyměřenou nebo dodatečně vyměřenou obcí správcem daně a daní obcí příznakou nebo dodatečně přiznanou ani příslušenství daně.

Ministerstvo financí stanoví vyhláškou vydanou na základě údajů zpracovaných Českým statistickým úřadem, Českým úřadem zeměměřickým a katastrálním a Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, vždy s účinností od 1. září běžného roku:

celkové procento, kterým se ostatní obce podílejí na části celostátního hrubého výnosu daní podle odstavce 1 písm. b) až f),

procento, kterým se jednotlivé obce podílejí na procentní části celostátního hrubého výnosu daní podle odstavce 1 písm. b) až f),

procento, kterým se jednotlivé obce podílejí na výnosu daně podle odstavce 1 písm. i), stanovené v závislosti na poměru počtu zaměstnanců v obci, vykázanému v příloze k vyúčtování daně z příjmů ze závislé činnosti, k celkovému počtu zaměstnanců takto vykázaných v České republice, a to podle stavu k 1. prosinci bezprostředně předcházejícího kalendářního roku. [37, § 4]

Dělení mezi jednotlivé územně samosprávné celky

Celkový podíl 21,4 % z celostátního hrubého výnosu příslušné daně představuje prostředky pro všechny obce. Konkrétní procento, kterým se jednotlivé obce podílejí na procentní části celostátního hrubého výnosu daní, vypočteme jako součet [13]:

1. poměru celkové výměry katastrálních území obce k celkové výměře katastrálních území všech obcí, vyjádřeného v procentech a násobeného koeficientem 0,03,
2. poměru počtu obyvatel obce k počtu obyvatel všech obcí, vyjádřeného v procentech a násobeného koeficientem 0,03,
3. poměru násobku postupných přechodů, vypočteného pro obec pomocí koeficientů postupných přechodů.

Obr. 10 Koeficienty postupných přechodů

Počet obyvatel	Koeficienty postupných přechodů	Násobek postupných přechodů
0 – 300	1,0000	1,000 x počet obyvatel
301 – 5000	1,0640	300 + 1,0640 x počet obyvatel nad 300
5001 – 30 000	1,3872	5300,8 + 1,3872 x počet obyvatel nad 5000
30 001 a více	1,7629	39 980,8 + 1,7629 x počet obyvatel nad 30 000

Zdroj: Vzdělaný zastupitel, [online], Dostupné z: <http://www.vzdelanyzastupitel.cz/data/fileBank/6247f517-db36-41ff-bb22-4d1d28ad65b6.pdf>

Praha, Brno, Ostrava a Plzeň vypočítávají procento podobným způsobem, pouze místo koeficientu postupných přechodů používají přepočítací koeficienty [13].

Mezi daňové příjmy obcí a krajů jsou také řazeny poplatky, které dělíme na sdílné poplatky, které slouží k financování nákladů spojených s přenesenou působností a na poplatky místní, které tvoří [13, 42]:

- poplatek ze psů – maximální výše dosahuje až 1 500 Kč,
- poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt – až 15 Kč/osoba/den,
- poplatek z ubytovací kapacity – až 6 Kč/lůžko/den,
- poplatek za užívání veřejného prostranství – až 10 Kč/m²,
- poplatek za povolení vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst – až 20 Kč/den,
- poplatek ze vstupného – až 20 % z úhrnné částky vybraného vstupného,
- poplatek za provoz výherního hracího přístroje,
- poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů,
- poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace.

Transfery a dotace

Kraje a obce v ČR kromě činnosti v rámci samostatné působnosti vykonávají také činnosti přenesené působnosti. Tyto činnosti jsou financovány převážně z dotací a správních poplatků, které mohou kraje a obce vybírat za provádění správních úkonů [7].

Dotace dělíme na:

- běžné,
- kapitálové.
- Nárokové – o tyto dotace se nemusí žádat, jsou dostávány pravidelně,
- nenárokové – o tyto dotace si obec nebo kraj žádá, ale žádost nemusí být uspokojena vzhledem k omezenému rozsahu.

V současné době jsou obcím přidělovány tyto dotace:

- dotace, které jsou uvedeny a schváleny v zákoně o státním rozpočtu na příslušný rok,
- dotace z kapitoly všeobecná pokladní správa,
- dotace z rozpočtových kapitol jednotlivých ministerstev,
- dotace ze státních mimorozpočtových fondů,
- dotace z Evropské unie,
- obce dále získávají dotace i z rozpočtů krajů.

Nedaňové příjmy

Nedaňové příjmy jsou především příjmy z vlastní hospodářské činnosti. Tyto příjmy jsou významným zdrojem do rozpočtů obcí, u krajů se jedná spíše o doplňkové příjmy [13].

Mezi nedaňové příjmy patří [13]:

- výnosy majetku, které jsou ve vlastnictví obce, může se jednat o pronájmy budov, pozemků apod.,
- příjmy, které má obec z dalšího vlastního hospodaření,
- příjmy z hospodaření subjektů, které obec založila či zřídila,
- výnosy z úroků, může se jednat o úroky z běžného účtu atd.,
- sankční platby, nejčastěji se jedná o pokuty spojené s životním prostředím,
- sdružené prostředky.

Návratné příjmy

Úvěry a půjčky řadíme mezi návratné zdroje, které jsou využívány, pokud pocítíme nedostatek vlastních zdrojů [13].

Návratné finanční zdroje by měly být využívány ke krytí investičních nákladů spojených s pořízením nového majetku obce, popřípadě s rekonstrukcí dosavadního. O přijetí půjčky rozhoduje zastupitelstvo, které musí rozhodnout, zda bude obec schopna půjčku splácet, tedy jestli po odečtení běžných nákladů od běžných příjmů zbývá rezerva, která se použije na splácení dluhu [13].

V České republice tvoří návratné příjmy tyto skupiny příjmů [13]:

- úvěry a půjčky od domácích a zahraničních peněžních ústavů,
- emise komunálních obligací,
- návratné finanční výpomoci a půjčky ze státních fondů.

4 Obec Bobrůvka

Obec Bobrůvka se nachází ve východní části Vysočiny a její jižní části novoměstského mikroregionu v nadmořské výšce 520m nad mořem. Má zemědělský charakter a je vyhledávanou rekreační oblastí především z Brna pro svoji polohu, příznivé klimatické podmínky a přírodní krásy. Lokalita obce Bobrůvka je známá nálezy minerálů - záhnědy, skorylu, živce a turmalínu (zejména státem chráněné území Ouperek). Nedaleko obce vede červená a žlutá turistická trasa a Santiniho cykloturistická trasa. Území katastru přísluší do povodí Lučního potoka (Bobrůvky), který je přítokem Loučky vlévající se do Svatky [10].

V obci se nachází obchod se smíšeným zbožím a hostinec. Děti navštěvují školu v Bobrové, která je vzdálená 5 kilometrů a kde je pro občany i nejbližší lékařské zařízení. Všechna větší města jako Žďár nad Sázavou, Nové Město na Moravě, Bystřice nad Pernštejnem a Velké Meziříčí jsou dostupné do vzdálenosti 20km. Asi 3km od obce vede přes stanici Sklenné nad Oslavou železniční trať Brno - Havlíčkův Brod - Praha [10].

4.1 Historie obce Bobrůvka

Nejstarší zmínka o obci pochází z roku 1626, kdy byla ves „Cappil Bobrowe“ darována Smilem z Lichtenburka žďárskému klášteru spolu s neosídleným okolím. Podle dohledaných informací měla ves již 127 obyvatel. Spolu s osadou „Cappil Bobrowe“ byl také založen v letech 1240 až 1262 kostel sv. Bartoloměje pravděpodobně vладыky z Bobrůvky. Na konci 14. století se v historických kanálech objevuje jistý Václav z Bobrůvky, který byl notářem Jana z Meziříčí. V polovině 15. století vymřel rod bobrůveckých vладыků a panství přešlo zpět do vlastnictví žďárského kláštera. V roce 1483 se zde nacházelo přibližně 20 gruntovních usedlostí [8].

V roce 1597 byla obec prodána opatem žďárského kláštera spolu s sousedním dvorem v Radešíně Samuelovi Radešínskému z Radešovic. Od něj pak zdejší panství odkoupil František z Dietrichštejna. Tento rod vlastnil Bobrůvku až do roku 1638, kdy obec opět patřila k cisterciáckému klášteru. Počet obyvatel od té doby výrazně rostl. Po zániku kláštera v roce 1784 byl z jeho majetku utvořen náboženský fond žďárského panství, ke kterému patřila také vesnice. Po té byla obec prodána Františku Schneidrovi [8].

V roce 1850 byla utvořena místní obec, ve které žilo 344 obyvatel, a byl zvolen první starosta pan Jan Černý. Dle sčítání v roce 1880 se zde nacházelo 7 domů a 455 obyvatel, což je zřejmě nejvyšší počet obyvatel v historii obce. V roce 1906 zde byl založen sbor dobrovolných hasičů. První světové války se účastnilo 99 občanů, z nichž 15 se stalo jejími obětmi a 5 bylo v ruských legiích. V roce 1920 byla založena obecní knihovna a v roce 1929 došlo k provedení odvodnění pozemků. V roce 1930 došlo k elektrizaci obce. Druhá světová válka si opět vybrala krutou daň i v naší obci [8].

4.2 Zajímavosti obce

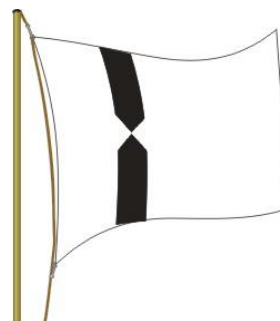
Mezi památky obce patří kostel sv. Bartoloměje, kolem kterého je hřbitov, obehnaný zdí. Za vesnicí u silnice se nacházejí cenná boží muka. Na rozcestí silnice do Račešina stojí Sýkorův kříž, vypínající se nad společným hrobem padlých vojáků z třicetileté války. V areálu školy se nachází pomník padlým z 1. světové války, pomník dr. Antonínu Švehlovi a pomník obětem 2. světové války. U příležitosti vzniku Československé republiky byla u bývalé hasičské zbrojnice zasazena Lípa svobody [32].

4.3 Současnost obce Bobrůvka

Největší dominantou obce je již zmiňovaný kostel sv. Bartoloměje s gotickým portálem, který patří mezi nejstarší kostely v kraji, budova kulturního domu, kde se nachází obecní úřad, místní hostinec, taneční sál, hasičská zbrojnice a knihovna.

Ve znaku obce, který pochází z roku 1667, je ve stříbrném štítě se zeleným lemem posázeným liliemi, černý sedící bobr, a praporem obce je bílý list s černým svislým pruhem širokým jednu třetinu šířky listu, jehož osa je v jedné třetině délky listu od žerďového okraje. Bílé žerďové a vlající pole zasahující do černého pruhu dvěma rovnoramennými pravoúhlými trojúhelníky se společným vrcholem ve středu černého pruhu. Poměr šířky k délce listu je 2:3 [11].

Obr. 11 Znak a praporem obce Bobrůvka

Zdroj: Bobrůvka,2010, [online], Dostupné z: <http://www.bobruvka.cz/znak-a-prapor.html>

4.4 Život v obci Bobrůvka

V současné době se v obci nachází 90 trvale osídlených domů a dalších 60 rekreačních chalup a chat a k 1. lednu 2014 má 235 obyvatel. Průměrný věk obyvatel je asi 42 let. Celková katastrální výměra obce činí 781 ha. V letech 2009 – 2014 neznamenal počet obyvatel obce Bobrůvka větších výkyvů. Úroveň životního standardu obyvatel obce Bobrůvka je poměrně dobrá. Každý rok se podmínky pro život v obci zlepšují. Mezi nejdůležitější body občanské vybavenosti patří:

- hřiště pro děti a mládež, fotbalové hřiště, tenisové kurty,
- zemní plyn, kanalizace, vodovod,
- kabelová televize, internet a nově otevřená knihovna,
- hasičská zbrojnice a dobrovolní hasiči,
- smíšené zboží.

V obci je v současné době 5 spolků, mezi které patří:

- Sbor dobrovolných hasičů Bobrůvka,
- Myslivecké sdružení Bobrůvka,
- Rybářský spolek Bobrůvka,
- TJ Bobrůvka.

4.5 Obecní úřad, zastupitelstvo

Dle přenesené míry státní správy je Bobrůvka tzv. obcí 1 typu, tedy obcí se základním rozsahem výkonu státní správy (bez pověřených obecních úřadů (obce 2. typu) a bez rozšířené působnosti (obce 3. typu)). Z pohledu organizační struktury je Bobrůvka veřejnoprávní organizací, jejíž identifikační číslo organizace, tedy IČO je 00545376. Obec Bobrůvka není plátcem DPH.

Tab. 1 Členové zastupitelstva obce Bobrůvka v letech 2014 – 2018

Funkce	Jméno
Starosta	Mgr. Slavomír Pipa
Místostarosta	Miroslav Černý
Člen	Milan Pancner
	Petr Veselý
	Renata Pancnerová
	František Urban
	Vladimír Svoboda

Zdroj: : Bobrůvka, 2014, [online], Dostupné z: <http://www.bobruvka.cz/zastupitelstvo/blog.html>, upraveno

Obecní úřad se nachází v budově kulturního domu na adrese Bobrůvka 100, což je také kontaktní adresa. Informace o obci a o dění lze také získat na oficiálních

webových stránkách www.bobruvka.cz. Bobruvka se svými 235 obyvateli spadá do intervalu 0 – 500 obyvatel čemuž dle zákona o obcích odpovídá kategorie 5 –15 členů obecního zastupitelstva.

Na tomto základě je zastupitelstvo Bobruvky 7 členné. V tabulce č. 1 jsou uvedeni členové zastupitelstva obce Bobruvka. Zasedání zastupitelstva jsou veřejná a konají se přibližně 6krát do roka. V roce 2014 byl starostou obce zvolen Mgr. Slavomír Pipa a místostarostou v témže roce Miroslav Černý. Jelikož má Bobruvka méně než 15 členů zastupitelstva, Radu obec nevolí, tuto funkci zastává starosta.

5 Praktická část

Druhá část mé bakalářské práce se zabývá analýzou rozpočtu obce Bobrůvka. Dále jsou zde popsány dotace, které může obec využít. Také je zde popsáno financování přestavby školy na bytové jednotky.

5.1 Rozpočet obce Bobrůvka

Rozpočet obce Bobrůvka se skládá se dvou částí. Na jedné straně rozpočtu leží příjmy a na druhé straně rozpočtu leží výdaje. Porovnáním rozpočtových příjmů a výdajů zjišťujeme, zda obec hospodaří s přebytkem nebo s deficitem a zda je deficit únosný. Do rozpočtu obce také řadíme Třídu 8 – Financování, která nám poskytuje informace o zdrojích krytí deficitu, případně jak bylo naloženo s přebytkem. Deficit obce může být kryt z přebytků z minulých let, půjčkou nebo prodejem vlastních aktiv. Přebytek, znamená, že si obec finanční prostředky ukládá na bankovní účet nebo jim hradí ztráty z minulých let.

Rozpočet obce Bobrůvka je každoročně sestavován jako vyrovnaný, což znamená, že příjmy se rovnají výdajům.

Příjmy obecního rozpočtu se skládají z:

- daňových příjmů,
- nedaňových příjmů,
- kapitálových příjmů,
- přijatých transferů a dotací.

Výdaje obecního rozpočtu se skládají z:

- běžných výdajů
- kapitálových výdajů

5.1.1 Příjmy rozpočtu obce Bobrůvka v roce 2014

Při hloubkové analýze rozpočtu obce Bobrůvka v roce 2014, jsem se zabývala jednotlivými částmi, kterými jsou celkové příjmy tvořeny. Příjmy můžeme dělit na vlastní příjmy, kam spadají daňové, nedaňové a kapitálové příjmy a na přijaté dotace a transfery. Příjmy v roce 2014 dosáhly celkové částky 3 256 510 Kč.

Tab. 2 Druhové třídění příjmu rozpočtu obce Bobrůvka v roce 2014

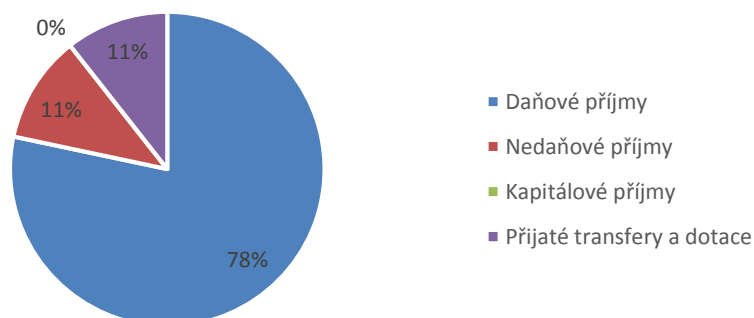
Název položky příjmů	Příjem v Kč
Daňové příjmy	2 556 870
Nedaňové příjmy	361 520
Kapitálové příjmy	0
Přijaté transfery a dotace	346 120
Příjmy celkem	3 264 510

Zdroj: Interní data obecního úřadu Bobrůvka

Nejdůležitější část příjmu obce Bobrůvka v roce 2014 tvořila Třída 1 – daňové příjmy ve výši 2 556 870 Kč, které představovaly téměř 78 % celkových příjmů. Druhou největší příjmovou složkou byla Třída 2 – nedaňové příjmy, které dosáhly ve své výši 361 510 Kč 11% celkových příjmů. Třídu 3 – kapitálové příjmy obec v roce 2014 neměla. Z toho je zřejmé, že kapitálové příjmy celkové příjmy neovlivňují, nebo je ovlivňují minimálně. 11 % příjmů také představuje Třída 4 – přijaté transfery a dotace ve výši 346 120 Kč. Na obrázku č. 11 můžeme vidět procentuální zastoupení jednotlivých tříd příjmů na celkových příjmech.

Obr. 12 Příjmy rozpočtu obce Bobrůvka v roce 2014

Příjmy obce Bobrůvka v roce 2014

Zdroj: Interní data OÚ Bobrůvka, vlastní zpracování

Danové příjmy

Daňové příjmy představují podíl na sdílených daních a výlučnou daň – daň z převodu nemovitostí. Pro obec Bobruvka byl stěžejní podíl z celostátního výnosu vybraných daní, které jsou obci přidělovány ze zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní.

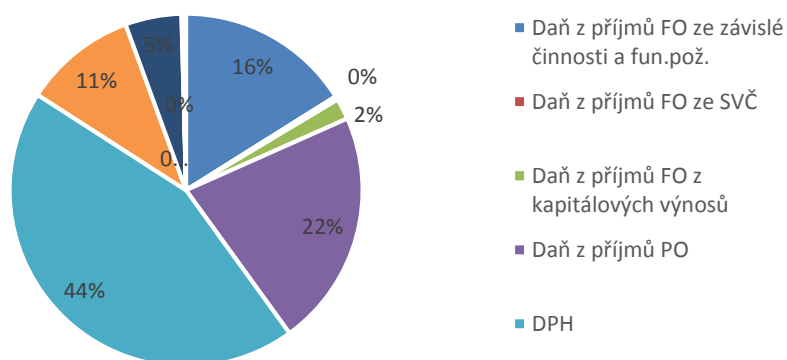
Tab. 3 Daňové příjmy obce Bobruvka v roce 2014

Položka příjmů	Kč
Daň z příjmů FO ze závislé činnosti a funkčních požitků	410 388
Daň z příjmů FO ze SVČ	8 595
Daň z příjmů FO z kapitálových výnosů	49 020
Daň z příjmů PO	553 543
DPH	1 124 407
Daň z nemovitostí	263 851
Místní poplatky – komunální odpad	131 450
Správní poplatky	2 060
Ostat. odvody z vybraných činností a služeb	8 560

Zdroj: Interní data OÚ Bobruvka, vlastní zpracování

Obr. 13 Daňové příjmy v roce 2014

Daňové příjmy v roce 2014

Zdroj: Interní data OÚ Bobruvka, vlastní zpracování

Podíl na výnosech z celostátních daní

Nejobjemnější položkou výnosu plynoucího z celostátních daní byla v roce 2014 v obci Bobruvka daň z přidané hodnoty, jejíž výše je 1 124 407 Kč a představuje také nejvyšší položku daňových příjmů. V procentuálním vyjádření se daň z přidané hodnoty podílí 44 % na daňových příjmech.

Druhou nejvýznamnější položkou je daň z příjmu právnických osob ve výši 553 543 Kč, tedy skoro o polovinu méně než daň z přidané hodnoty a představuje zhruba 22 % daňových příjmů. Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků přinesla v daném roce do obecního rozpočtu 410 388 Kč a řadí se mezi své 16 % na třetí nejvýznamnější položku daňových příjmů.

Mezi podíly na výnosech z celostátních daní dále řadíme daň z příjmů fyzických osob ze samostatně výdělečné činnosti a daň z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů.

Ostatní daňové příjmy

Mezi příjmy daňového charakteru patří daň z nemovitostí, které se nacházejí na území obce Bobruvka. Její výše představuje 16 % daňových příjmů. V peněžním vyjádření je to 263 851 Kč. Tato výše příjmů se v letech moc neliší, neboť se sazba daně z nemovitostí nemění, příjem z daní z nemovitostí je závislý pouze na počtu zpoplatněných nemovitostí, který neustále roste.

Dalšími důležitými daňovými příjmy jsou pro obec příjmy z poplatků, které jsou dány zákonem.⁸ Tyto příjmy plynou do rozpočtu obce v plné výši. Místní poplatky představují 5 % daňových příjmů. Obec Bobruvka řadí mezi poplatky, které spadají pod daňové příjmy poplatky za komunální odpad.

Správní poplatky, kam patří poplatky za ověřování podpisu, poplatky za výpis z rejstříku trestů, poplatky za výpis z nemovitostí atd. činí 2 060 Kč a představují téměř zanedbatelnou částku příjmu obecního rozpočtu.

---

⁸ zákon České národní rady č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších novel (184/1991 Sb., 338/1992 Sb., 48/1994 Sb., 305/1997 Sb., 149/1998 Sb., 185/2001 Sb., 274/2001 Sb., 320/2002 Sb., 229/2003 Sb., 270/2007 Sb., 348/2009 Sb., 183/2010 Sb.). Nestanoví-li tento zákon jinak, vztahuje se na místní poplatky i zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.

Nedaňové příjmy

V roce 2014 představovaly nedaňové příjmy 11 % celkových příjmů rozpočtu obce, v absolutním vyjádření se jednalo o částku 361 520 Kč.

Tab. 4 Nedaňové příjmy obce Bobruvka v roce 2014

Název položky příjmů	Příjem v Kč
Prodej dřeva	80 876
Vodné	122 292
Stočné	25160
Úroky z účtu	1 370
Poplatek za kab. TV	23 800
Pronájmy a ostatní	108 026

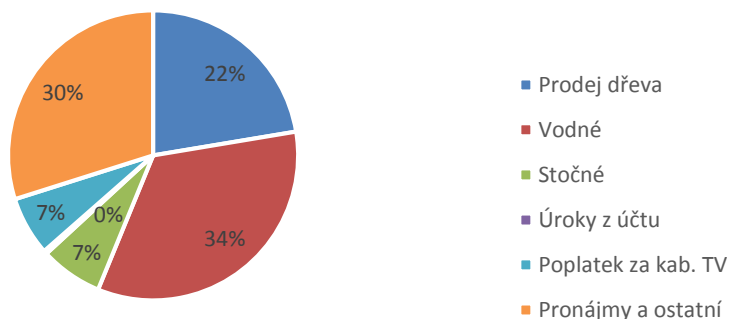
Zdroj: Interní data OÚ Bobruvka, vlastní zpracování

Obec Bobruvka řadí některé druhy místních poplatků mezi nedaňové příjmy. Místní poplatky patřící mezi nedaňové příjmy:

- Poplatek za uložení odpadu – 450 Kč/1 osoba/1 rok u trvale bydlících – chaty a chalupy – 450 Kč celkem
- Vodné – 20 Kč/m³
- Stočné – trvale bydlící – 100 Kč/ osoba/ rok
– chalupáři – 100 Kč/ chalupa / rok
- Poplatek ze psů – 100 Kč/ pes/ rok
- Poplatek kabelové televize – 400 Kč/ rok

Obr. 14 Nedaňové příjmy obce Bobruvka v roce 2014

Nedaňové příjmy obce Bobruvka v roce 2014

Zdroj: Interní materiály OÚ Bobruvka, vlastní zpracování

Největší podíl na nedaňových příjmech představuje vodné, které obec vybírá jednou do roka ve výši 20 Kč/m³. Jedná se o částku 122 292 Kč, v relativním vyjádření vodné představuje 33 % veškerých nedaňových příjmů. Druhou nejvýznamnější položkou nedaňových příjmů jsou pronájmy a ostatní, které představují 30 % celkových nedaňových příjmů. V absolutním vyjádření se jedná o částku 108 026 Kč. Do pronájmu a ostatního řadíme pronájem místního hostince, pronájem části školy, pronájem pozemků a kulturního domu při pořádání oslav a jiných kulturních akcí. Za pronájem kulturního domu si obec účtuje 1 500 Kč. Za dřevo obec v roce 2014 utržila 80 876 Kč a představuje to 22 % celkových nedaňových příjmů. Dále do nedaňových příjmů řadíme stočné a poplatky za kabelovou televizi, oba druhy příjmů představují 7 % celkových nedaňových příjmů. Obec také v roce 2014 inkasovala 1 370 Kč za úroky z účtu, tato částka se dá považovat za zanedbatelnou.

Kapitálové příjmy

V roce 2014 obec Bobruvka neměla žádné kapitálové příjmy, jejich výše je tedy nulová.

Přijaté transfery a dotace

V roce 2014 činily přijaté transfery a dotace celkem 346 120 Kč, což představuje 11 % celkových příjmů do obecního rozpočtu.

Tab. 5 Přijaté neinvestiční dotace v roce 2014

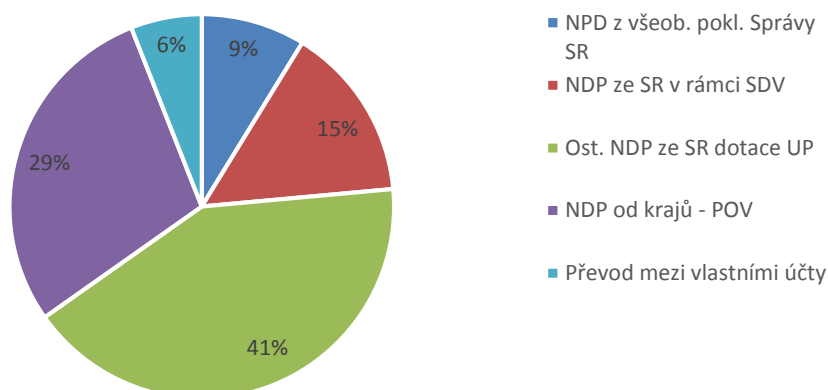
Neinvestiční přijaté dotace celkem	Kč
NPD z všeob. pokl. správy SR-volby + sčítání	32 285
NPD ze SR v rámci SDV	54 400
Ostatní NDP ze stát. rozpočtu-dotace UP	153 430
NDP od krajů- POV	106 000
Převody z rozpočtových účtů	22 000

Zdroj: Interní data OÚ Bobruvka, vlastní zpracování

Obec Bobruvka v roce 2014 neměla žádné investiční dotace, jednalo se tedy pouze o dotace neinvestičního charakteru.

Obr. 15 Přijaté neinvestiční transfery v roce 2014

Neinvestiční transfery a dotace

Zdroj: Interní data OÚ Bobruvka, vlastní zpracování

Nejobjemnější položkou neinvestičních dotací v roce 2014 představovaly dotace hrazená z části ze státního rozpočtu a z části z Evropského sociálního fondu – dotace úřadu práce, které pokrývají náklady na veřejně prospěšné práce. Jejich výše byla 153 430 Kč a představují 41 % celkových neinvestičních transferů a dotací.

Druhou nejvýznamnější položkou byly dotace od kraje Vysočina ve výši 106 000 Kč, představující 29 % celkových neinvestičních dotací. Tato dotace byla využita na přestavbu kuchyňky v kulturním domě.

Třetí nejvyšší příjem plyne ze SR z tzv. souhrnného dotačního vztahu. Obec takto bylo přiděleno 54 400 Kč, což znázorňuje 15 % celkových neinvestičních dotací.

V roce 2014 proběhly dvoje volby – komunální volby do zastupitelstva obce a volby do evropského parlamentu. Při této příležitosti obec inkasovala 32 285 Kč, které sloužily na pokrytí nákladů, které byly s volbami spojené. V relativním vyjádření dotace na volby představují 9 %. Dále 6 % celkových neinvestičních dotací a transferů představují převody mezi vlastními účty, jednalo se o částku 22 000 Kč.

5.1.2 Výdaje rozpočtu obce Bobruvka v roce 2014

Výdaje obce Bobruvka členíme na běžné a kapitálové výdaje. Jejich celková výše v roce 2014 činila 2 785 787 Kč.

Tab. 6 Výdaje rozpočtu obce Bobruvka v roce 2014

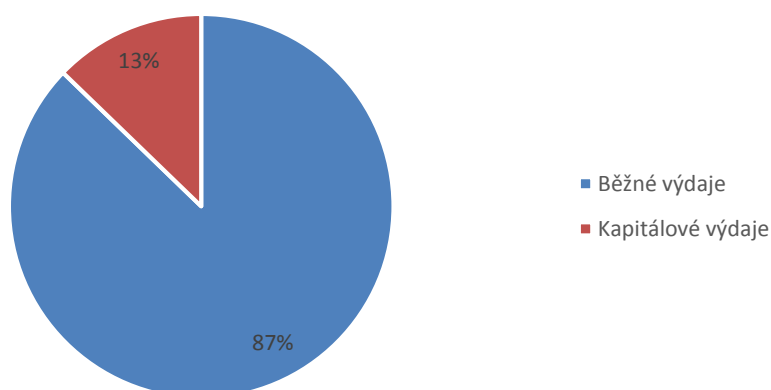
Druh výdajů	Kč
Běžné výdaje	2 429 994
Kapitálové výdaje	355 793

Zdroj: Interní data OÚ Bobruvka, vlastní zpracování

Z tabulky č. 6 je patrné, že běžné výdaje představují většinovou část veškerých výdajů obce Bobruvka v roce 2014.

Obr. 16 Výdaje rozpočtu obce Bobruvka v roce 2014

Výdaje rozpočtu obce Bobruvka v roce 2014

Zdroj: Interní data OÚ Bobruvka, vlastní zpracování

Na obrázku č. 15 můžeme vidět relativní vyjádření běžných i kapitálových výdajů, které obec měla v roce 2014. Běžné výdaje představují 87 % celkových výdajů a kapitálové výdaje představují 13 % celkových výdajů.

Běžné výdaje

Běžné výdaje řadíme do výdajů nenávratných a financujeme z nich mzdy a platy, povinné pojistné za zaměstnance, materiálové výdaje, energie, nájemné, placené pokuty atd.

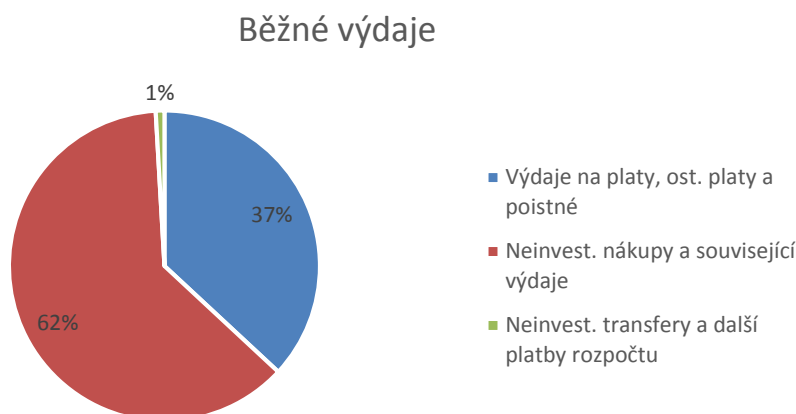
V tabulce č. 7 jsou znázorněny běžné výdaje, které obec v roce 2014 měla.

Tab. 7 Běžné výdaje rozpočtu obce Bobruvka v roce 2014

Položka výdajů	Kč
Výdaje na platy, ostat. platy a pojistné	897 159
Neinvest. nákupy a související výdaje	1 510 835
Neinvest. transfery a další platby rozpočtu	22 000

Zdroj: Interní data OÚ Bobruvka, vlastní zpracování

Obr. 17 Běžné výdaje v roce 2014

Zdroj: Interní data OÚ Bobruvka, vlastní zpracování

Nejobemnější položku běžných výdajů představují neinvestiční nákupy a související výdaje, které představují 62 % celkových běžných nákladů. V absolutním vyjádření se jedná o částku 1 510 835 Kč. Druhou nejobemnější položku běžných výdajů představují výdaje na platy, ostatní platy a pojistné, které činí 897 159 Kč, což je 37 %.

Kapitálové výdaje

Do kapitálových výdajů řadíme výdaje sloužící na pořízení hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku, na nákup cenných papírů a kapitálové investiční poskytnuté dotace a investiční příspěvky investičním organizacím.

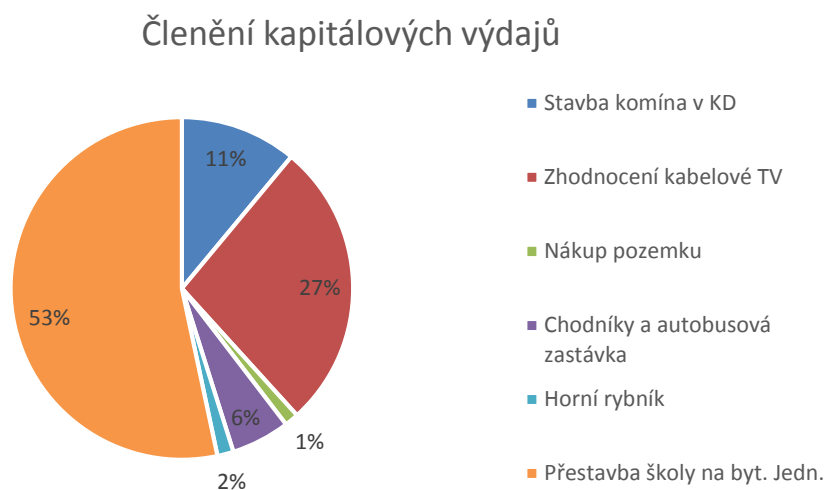
Obec Bobruvka měla v roce 2014 kapitálové výdaje pouze na pořízení dlouhodobého nehmotného majetku ve výši 355 793 Kč. Členění je znázorněno v následující tabulce.

Tab. 8 Členění kapitálových výdajů rozpočtu obce Bobruvka v roce 2014

Položka výdajů	Kč
Stavba komínu v KD	39 258
Zhodnocení kabelové TV	96 894
Nákup pozemku	4 720
Chodníky a autobusová zastávka	19 716
Horní rybník	5 445
Přestavba školy na byt. jednotky	189 760

Zdroj: Interní data OÚ Bobruvka, vlastní zpracování

Obr. 18 Členění kapitálových výdajů rozpočtu obce Bobruvka v roce 2014

Zdroj: Interní data OÚ Bobruvka, vlastní zpracování

Nejvyšší položku kapitálových výdajů představují výdaje, které jsou spojené s přestavbou místní školy na bytové jednotky a představují 53 % celkových kapitálových výdajů. Částka 189 760 Kč zahrnuje náklady na vypracování studie a projektu. Další důležitou položkou výdajů bylo zhodnocení kabelové televize, kdy obec do Multiplexu 4 investovala 96 894 Kč, což představuje 27 % celkových kapitálových výdajů. Dále bylo potřeba vybudovat v kulturním domě, kde se také nachází místní pohostinství, komín, potřebný k zakoupeným kamnům, které hradil nájemce hospody. Celková výstavba obec přišla na 39 258 Kč. V relativním vyjádření se jedná o 11 % celkových kapitálových výdajů. V plánu obce je také vybudování chodníku u kostela a nové autobusové zastávky. Náklady na projekt v roce 2014

činily 19 716 Kč a představují tak 6 % celkových kapitálových výdajů. Zbylá 3 % kapitálových výdajů tvoří nákup pozemku a úprava Horního rybníka.

5.1.3 Porovnání hospodaření obce v roce 2014 s lety 2009 – 2013

V tabulce č. 9 je znázorněn vývoj příjmů, výdajů a salda rozpočtu obce Bobruvka v letech 2009 – 2014.

Tab. 9 Konsolidované příjmy, výdaje a saldo rozpočtu obce Bobruvka v letech 2009 - 2014

Rok	Příjmy v Kč	Výdaje v Kč	Saldo v Kč
2009	2 572 090	2 254 900	317 190
2010	2 691 870	2 489 870	202 000
2011	2 600 950	2 746 250	-145 300
2012	2 548 410	2 695 360	-146 950
2013	3 234 273	3 251 847	-17 574
2014	3 256 510	2 785 787	470 723

Zdroj: Interní data OÚ Bobruvka, vlastní zpracování

Z tabulky je patrné, že příjmy obce Bobruvka mají tendenci každý rok růst, pouze v roce 2011 a 2012 došlo k propadu příjmů. V roce 2010 se příjmy zvýšily o 4,66 % oproti roku 2009. V roce 2011 došlo k propadu příjmů o 4,4 % oproti roku 2010. V roce 2012 došlo k dalšímu propadu příjmů, a to o 2,02 % oproti roku 2011. V roce 2013 dochází k nárůstu příjmů o téměř 27 % oproti roku 2012. V roce 2014 byly příjmy z uvedených let nejvyšší. Příjmy se zvýšily pouze o 1 % oproti roku 2013. Celkový nárůst příjmů od roku 2009 do roku 2014 činí necelých 27 %. Z tabulky můžeme vidět, že příjmy rozpočtu obce Bobruvka se do roku 2013 pohybovaly okolo 2 500 000 Kč, avšak v roce 2013 došlo k výraznému nárůstu. Tento nárůst můžeme připisovat změně rozpočtového určení daní. Před rokem 2013 dostávaly obce okolo 7 000 Kč na obyvatele, po změně v roce 2013 došlo k navýšení na částku, která se pohybuje okolo 9 000 Kč na obyvatele.

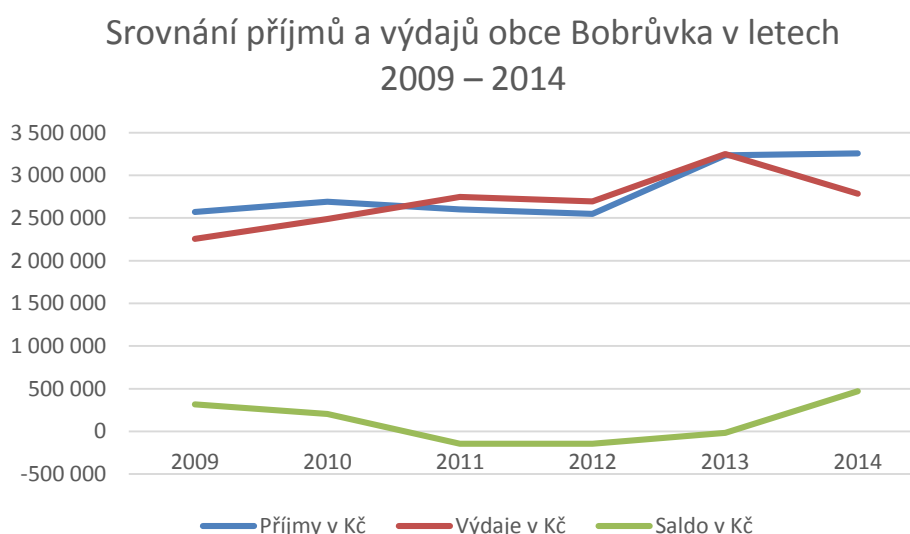
Výdaje od roku 2009 do roku 2014 mají růstový trend, pouze v roce 2012 a 2014 byly výdaje nižší než v roce předcházejícím. V roce 2010 vzrostly výdaje o 10 % oproti roku 2009. V roce 2011 vzrostly výdaje také o 10 % než v roce 2010, oproti roku 2009 došlo k 20% nárůstu výdajů. V roce 2012 byly výdaje téměř o 51 000 nižší než v roce 2011, v relativním vyjádření se jedná o necelá 2 %. V roce 2013 se výdaje opět zvyšovaly a to o téměř 21 % oproti roku 2012. V roce 2014

výdaje opět klesaly a to o 14 %. Nejvyšší nárůst výdajů byl zaznamenán v roce 2013 oproti roku 2009, kdy byly výdaje vyšší o 44 %.

Na počátku sledovaného období, tedy v letech 2009 a 2010 měla obec kladné saldo. Poté po dobu 3 let obec vykazovala záporné saldo. Tento deficit byl financován z našetřených zdrojů z dřívějších let. V roce 2014 bylo saldo příjmů a výdajů opět kladné a to o 470 723 Kč, můžeme tedy říci, že v roce 2014 obec hospodařila nejlépe ve sledovaném období.

Obr. 19 Srovnání příjmů a výdajů obce Bobrůvka v letech 2009 – 2014

Zdroj: Interní data OÚ Bobrůvka, vlastní zpracování

5.1.4 Návrhy na možné zvýšení příjmů a snížení nákladů obecního rozpočtu

V této části jsem se zabývala možnostmi, které by vedly ke snížení výdajů rozpočtu obce Bobrůvka a k možnému zvýšení obecních příjmů.

Po konzultaci s místostarostou obce Bobrůvka Miroslavem Černým, který mě informoval o výdajových položkách, které by mohly být nižší, než jsou, jsem se na tyto položky zaměřila. První položkou byly rozbory pitné vody, které pro obec Bobrůvka provádí hygiena kraje Vysočina. Pokud by si obec nechávala dělat rozbory vody ve Velkém Meziříčí u firmy Enviro-ekoanalytika, s. r. o. mohla by obec ušetřit až 20 000 Kč ročně. Za zvážení také stojí změna tarifu či operátora, neboť výdaje hrazené měsíčně za paušál jsou poměrně vysoké.

Zvýšit příjmy rozpočtu obce by se daly zvýšením některých místních poplatků. Poplatek ze psů v Bobrůvce je poměrně nízký, platí se pouze 100 Kč/pes/rok. Maximální výši poplatku stanovuje Zákon č. 565/1990 Sb. o místních poplatcích. Zákon stanovuje, že obec může za jednoho psa staršího 3 měsíců inkasovat za jeden kalendářní rok až 1 500 Kč. Obec Bobrůvka v roce 2014 vybrala celkově na poplat-

cích ze psů 5 000 Kč, obec tedy inkasovala poplatky za 50 psů v obci. Pokud by se poplatek zvýšil na 200 Kč, mohly by být příjmy z poplatků 100 násobně vyšší. Další poplatek, který by se měl zvýšit je poplatek na kabelovou televizi. V obci se vybírá poplatek 400 Kč za připojení ke kabelové televizi. Přepočtené náklady na jednu kabelovou televizi jsou ale značně vyšší. Z interních dokumentů jsem zjistila, že náklady přepočtené na jednu přípojku kabelové televize činí necelých 600 Kč, proto by bylo vhodné, kdyby obec tento poplatek zvedla alespoň na tuto částku. Poplatek za 1 m³ vody, který činí 20 Kč je přiměřeně vysoký, k nárůstu vodného by mělo dojít v případě vybudování čističky odpadních vod v obci Bobrůvka. Dále by se příjmy obce daly zvýšit využíváním dotací, které obec nevyužívá.

5.2 Čerpání dotací obcí Bobrůvka

V této části jsem se zabývala rozborem dotací, které obec Bobrůvka běžně čerpá, dále jsem se zabývala dotacemi, které obec může využít v budoucnu.

Podle zákona o rozpočtových pravidlech se pod pojmem dotace rozumí: „peněžní prostředky státního rozpočtu, státních finančních aktiv nebo Národního fondu poskytnuté právnickým nebo fyzickým osobám na stanovený účel.“ [39].

Poskytovatelem dotací, které obce přijímají, jsou:

- ministerstva
- rozpočty krajů
- rozpočty měst a obcí
- fondy evropské unie

5.2.1 Dotace poskytované ministerstvy

Tyto dotace jsou financovány ze státního rozpočtu. Jednotlivá ministerstva vypisují dotační programy v závislosti na oblasti, ve které působí. Obec Bobrůvka by v nejbližší době mohla čerpat dotaci z Ministerstva pro místní rozvoj, pomocí které by mohla z části zafinancovat výstavbu víceúčelového hřiště, které obec do budoucna plánuje vybudovat.

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR

Datační program Podpora rozvoje venkova

V této oblasti může obec Bobrůvka čerpat dotaci z programu Podpora rozvoje venkova. V tomto programu se nachází podprogram Podpora a obnova venkova, kde jsou příjemci dotace specifikováni zvláště pro každý ze tří dotačních titulů [30]:

- Dotační titul č. 1 – Podpora vítězů soutěže Vesnice roku
- Dotační titul č. 2 – Podpora zapojení dětí a mládeže do komunitního života v obci

- Dotační titul č. 3 – Podpora spolupráce obcí na obnově a rozvoji venkova

Obec Bobruvka může zvážit využití dotace z dotačního titulu č. 2 – Podpora zapojení dětí a mládeže do komunitního života v obci na výstavbu víceúčelového hřiště. Jelikož obec Bobruvka je obcí s méně než 3 000 obyvateli, může si o tuto finanční podporu zažádat. Tato dotace je poskytována až do výše 70 % skutečně vynaložených uznatelných nákladů akce. Obec by tedy musela akci spolufinancovat minimálně ve výši 30 % skutečně vynaložených uznatelných nákladů. Dolní limit dotace na jednu akci činí 50 tis. Kč. Horní limit dotace na jednu akci činí 400 tis. Kč.

Dotační program Podpora výstavby podporovaných bytů

Obec Bobruvka se rozhodla k přestavbě místní málo využívané školy na bytové jednotky. Na zasedání zastupitelstva obce Bobruvka bylo rozhodnuto o vybudování dvou sociálních bytů v přízemním patře. Budou tedy vybudovány dva Vstupní upravené byty, byty s bezbariérovým přístupem. Pro získání dotace musí obec Bobruvka splnit všechny podmínky, které jsou uvedeny v Zásadách tohoto podprogramu [31].

Po splnění veškerých podmínek bude mít obec Bobruvka právo na získání dotace ve výši až 600 000 Kč na vybudování jednoho upraveného vstupního bytu [31].

Ministerstvo práce a sociálních věcí

Dotace na „veřejně prospěšné práce“

Úřad práce České republiky spolupracuje s kraji a obcemi České republiky, kdy úřad práce zajišťuje finanční a „lidské“ prostředky a to až na jeden rok. Obec Bobruvka tento příspěvek poskytovaný na financování mzdy zaměstnanců využívá každoročně. Každý rok obec uzavírá smlouvu alespoň s jednou osobou vedenou na úřadu práce. Obec Bobruvka upřednostňuje zaměstnávání osoby, která má trvalé bydliště v obci. V roce 2014 obec Bobruvka získala dotaci na veřejně prospěšné práce ve výši 153 430 Kč. Obec plánuje žádat o dotaci i v budoucnu, pokud bude tato dotace poskytována. Částka byla financována z 85 % z rozpočtu Evropské unie, z Evropského sociálního fondu tedy obec Bobruvka obdržela 130 415,5 Kč a zbylá částka 23 014,5, představující 15 % byla financována ze státního rozpočtu České republiky.

5.2.2 Dotace poskytované z rozpočtu krajů

Každý kraj České republiky si vytváří vlastní dotační programy, kraj si také stanovuje částku, kterou chce do jednotlivých dotačních programů vložit. Obec Bobruvka patří do kraje Vysočina, který má dva dotační tituly:

1. Fond Vysočiny
2. Zásady zastupitelstva kraje Vysočina

Odlišností v těchto dotačních titulech je možný počet subjektů, které dotaci dostanou. Fond Vysočiny má předem stanovenou částku, kterou chce rozdělit do jednot-

livých dotačních programů, z toho vyplývá, že finanční podporu nemusí obdržet každý. Oproti tomu dotační titul Zásady Zastupitelstva kraje Vysočina poskytne finanční podporu všem subjektům, které si o dotaci řádně zažádají.

Fond Vysočiny

Kraj Vysočina prostřednictvím tohoto fondu financuje různé regionální aktivity v oblasti sportu, kultury, informatizace, územního plánování, životního prostředí, vzdělávání a zemědělství. Obec Bobruvka z Fondu Vysočiny doposud nečerpala, bylo by tedy do budoucna vhodné daný dotační titul sledovat a případně využít.

Zásady zastupitelstva kraje Vysočina

Podpora společenských a kulturních aktivit obcí kraje Vysočina související s oslavami či připomenutím významných výročí obcí

V roce 2016, kdy chystá obec oslavy 110tého výročí od založení Sboru dobrovolných hasičů Bobruvka, může obec využít finančních prostředků ze Zásad Zastupitelstva kraje Vysočina pro poskytování dotací na podporu společenských a kulturních aktivit obcí kraje Vysočina souvisejících zejména s oslavami či připomenutím významných výročí obcí. V rámci této dotace může obec získat až 100 Kč na osobu. Pro obec Bobruvka, která má asi 235 obyvatel by tato dotace přinesla 23 500 Kč. Obec může získat dotaci v maximální výši 40 % rozpočtovaných celkových nákladů akce. Zatím nebyla stanovena předběžná kalkulace kulturní akce, proto není doposud zřejmé, zda obec může dostat finanční prostředky ve výši 23 500 Kč, nebo bude dotace nižší, díky 40% omezení [14].

Dotace lesy

Obec Bobruvka může v letech 2014 – 2020 využít dotace na obnovu, zajištění a výchovu lesních porostů, neboť splňuje stanovené podmínky uvedené v Zásadách Zastupitelstva Kraje Vysočina pro poskytování finančních příspěvků na hospodaření v lesích [28].

Program na obnovu venkova

Tato dotace je dle mého názoru nejvyužívanější dotací mnoha obcí, proto jsem se rozhodla tento program trochu rozvést.

Kraj Vysočina vypisuje od roku 2004 podporu v rámci Programu na obnovu venkova Vysočiny. Zastupitelstvo kraje na svých zasedáních schvaluje, zda bude program vypsán a jaká celková částka bude rozdělena mezi obce.

Tuto dotaci mohou čerpat obce, jejíž počet obyvatel nepřesahuje 1 500 osob. Podmínkou pro získání dotace je spoluúčast obce na financování projektu. Obce, jejíž počet obyvatel nepřesáhl 300 osob, se podílejí 50 % na celkových nákladech. Obce, jejíž počet obyvatel se nachází v rozmezí od 300 do 1 500 obyvatel, musejí zafinancovat 60 % celkových nákladů. Kraj Vysočina tedy hradí 40 % celkových

nákladů, avšak je každý rok také stanovena maximální částka, kterou každá obec získá. Částka se pohybuje v rozmezí od 104 000 Kč do 130 000 Kč. Tuto dotaci využívá 90 % obcí Vysočiny včetně Bobruvky.

Dotace je obsáhlá, dá se využít téměř na vše, s výjimkou nákupu majetku, strojů a zařízení. Příkladem využití dotace může být oprava silnic, vodovodů, oprava kapličky, stavba skladu, přístavba, veřejné osvětlení, rozhlas, stavba nové silnice. Podmínkou pro přiznání dotace bývá jednak na začátku roku odevzdání žádosti, která zahrnuje záměr a výpis z katastru, že se jedná o majetek obce. Pouze u veřejného osvětlení, vodovodu a kanalizace je možná výjimka, kdy majetek nemusí být majetkem obce, ale stačí pouze souhlas majitele.

Tato dotace není jako většina dotací vyplácena zpětně, obec tedy musí do konce ledna daného roku podat žádost na příslušný obvod s rozšířenou působností, pro Bobruvku je to Městský úřad Nové Město na Moravě. Všechny žádosti končí u regionalistů, pro Nové Město je to pan Vladimír Dobiáš, který má za úkol veškeré žádosti vyhodnotit, zda jsou v souladu se záměrem. Poté dojde ke schválení žádosti regionalistou a vložení do elektronického systému kraje Vysočina. Následuje schválení žádosti zastupitelstvem kraje Vysočina. Po schválení bývá obec vyrozuměna, že může předložit smlouvu, kterou obec musí uzavřít se subjektem, který bude akci realizovat. Tato smlouva musí být doručena opět regionalistovi, v případě obce Bobruvka tedy panu Dobiášovi na Městský úřad v Novém Městě na Moravě, který ji zaregistruje. Během jednoho měsíce od zaregistrování získává obec smlouvu s krajem Vysočina. Tato smlouva musí být schválena zastupitelstvem příslušné obce a poté odeslána zpět na kraj Vysočina. Nyní následuje převod finančních prostředků na účet dané obce. Během roku musí být dotovaná akce realizována. Na konci kalendářního roku, někdy během listopadu nebo prosince obce udělají závěrečné vyhodnocení akce, které spočívá v tom, že obec do připraveného banketu vyhotoveného městským úřadem vyplní, kdy akce začala, kdy akce skončila, co skutečně udělala a na kolik se naplnily parametry akce. Při podávání žádosti musí obec uvést, kolik chce čeho udělat v měrných jednotkách, tzn., musí stanovit parametry. Při vyhodnocení obec napíše, jak se s daným problémem vypořádala. Současně přiloží kopie faktur a výpisy z účtu o zaplacení. Všechny tyto podklady odevzdá opět na příslušný obvod s rozšířenou působností. Regionalista srovnává údaje v žádosti a závěrečném vyhodnocení akce a předává je krajskému úřadu. Kraj následně přijíždí namátkově na kontrolu 3 až 4 obcí, zda obec splnila věci, jak měla. V případě, že obec zaplatí finanční prostředky vynaložené na realizaci projektu až v dalším roce, obec dotaci ztrácí a dotace propadá krajskému úřadu. Pokud si obec špatně zvolí projekt, na který chce v daném roce získat dotaci a podá žádost, je to nevratný krok a nelze ho změnit. Pokud se obec rozhodne pro opravu komunikace, musí v daném roce opravovat komunikaci, jinak o dotaci přichází. Pouze v případě, že obec postihne kalamita, např. povodeň, vítr, hurikán, tak potom má právo zažádat o změnu, neboť obec nemohla předpokládat tyto škody.

Obec Bobruvka tuto dotaci chce v letošním roce využít na opravy kulturního domu, kde je v plánu vyměnit stará okna za nová a oprava střechy. V rámci tohoto programu chce obec také opravit část obecní komunikace. Předpokládaná výše nákladů je stanovena na 185 000 Kč. Obec tedy žádala o dotaci ve výši 60 % celkových nákladů, tedy o 111 000 Kč. Zbýlých 40 %, tedy 74 000 bude obec hradit ze

svých vlastních zdrojů. I kdyby maximální výše dotace byla nižší než požadovaných 111 000, je lepší žádat o dotaci vyšší. Pokud by obec akci finančně podhodnotila a zažádala si o méně, obci by bylo vyplaceno pouze 60 % z nákladů uvedených v žádosti. Obec Borůvka musela splnit všechny kroky, které jsou podstatné pro získání dotace. Během roku 2015 musí být akce zrealizována a zaplacená, jinak by obec musela dotaci vrátit a ta by propadla kraji Vysočina.

5.2.3 Dotace z fondů Evropské unie

Od roku 1980 do roku 2014 vzniklo 8 fondů Evropské unie, kterými jsou [12]:

- Evropský sociální fond – podporuje zvýšení zaměstnanosti a počtu pracovních míst
- Evropský zemědělský záruční fond
- Evropský fond pro regionální rozvoj – slouží ke snižování nerovnosti v zaostávajících regionech a upadajících průmyslových oblastech
- Fond soudržnosti – slouží pro podporu chudších států
- Fond solidarity – poskytování finanční pomoci při velké přírodní katastrofě
- Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
- Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci – financování projektů na pomoc pracovníkům propuštěných v důsledku globalizace
- Evropský námořní a rybářský fond

Pro programovací období 2014 – 2020 schválila vláda České republiky 18 operačních programů. Operační programy se tedy snížily z 26 na 18 oproti předcházejícímu programovacímu období 2007 – 2013. Schválenými operačními programy jsou [12]:

- OP Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost
- OP Výzkum, vývoj a vzdělání
- OP Doprava
- OP Životní prostředí
- OP Zaměstnanost
- Integrovaný regionální operační program
- OP Praha – pól růstu ČR
- OP Technická pomoc
- OP Rybaření

- Program rozvoje venkova
- 10 operačních programů pro přeshraniční spolupráci

V rámci nového Programového období 2014 – 2020 dosud nebyla vyřízena veškerá dokumentace s Komisí Evropské unie. Byly vypsané pouze dvě výzvy v rámci Operačního programu životního prostředí. Výzvy ostatních OP budou teprve vypisovány. Obec Bobruvka tyto výzvy bude sledovat i přes to, že dotace z Fondů Evropské unie doposud nevyužila. Dotace z Evropské komise jsou řízeny přísnými pravidly, ze kterých má zastupitelstvo obce strach, neboť při porušení některého z pravidel může dojít k vrácení dotace spolu s penálou, které se mohou pohybovat až v 100% výši dotace. Dále je pro obec náročná dokumentace spojená se získáním dotace, musela by si tedy obec najmout firmu, která by veškerou dotaci vyřídila, což by opět zatížilo rozpočet obce.

Možnost čerpání dotací z fondů Evropské komise mají také obce a jiné samostatné celky. Dotace můžou získat na různé aktivity, které umožňují zlepšení života v obci.

Z fondů Evropské unie mohou obce čerpat:

- Dotace na vodovody a kanalizace – na vodohospodářskou infrastrukturu mohou obce získat dotaci až do výše 90 %. Tato dotace může být využita na [16]:
  - rekonstrukci, modernizace a výstavbu vodovodu,
  - výstavbu, rekonstrukci a dostavbu úpraven vody, zdrojů pitné vody a přivaděčů a rozvodných sítí pitné vody,
  - rekonstrukci, modernizaci a výstavbu kanalizace,
  - rekonstrukci, modernizaci a výstavbu čistíren odpadních vod,
  - výstavbu, rekonstrukci a dostavbu stokových systémů.

Pro obec Bobruvka by bylo vhodné sledovat výzvy v rámci Operačního programu životního prostředí, které budou vypisovány v říjnu v roce 2015. Obec by mohla získat dotaci na vybudování čističky odpadních vod, kterou je v plánu vybudovat.

- Dotace na veřejnou zeleň – obec může získat dotaci ve výši až 90 % na zlepšení vzhledu obce. Tato dotace může být využita na [17]:
  - nákup a výsadbu veřejné zeleně,
  - parkové úpravy v obci,
  - nákup čistících a kropících vozů,
  - instalace skrápěcích a mlžících zařízení,
  - nákup techniky na údržbu veřejné zeleně, výsadbu zeleně, která odděluje obytnou zástavbu od průmyslových, staveb, silnic a komerčních objektů.

- Dotace na občanskou vybavenost – v rámci občanské vybavenosti mohou obce získávat dotace opět do výše 90 %. Tato dotace může být využita na [18]:
  - investice do zdravotnické a sociální infrastruktury,
  - výstavbu a rekonstrukci zařízení komunitní péče,
  - výstavbu a rekonstrukci sociálních bytů,
  - výstavbu a rekonstrukci azylových domů, domů pro týrané ženy,
  - nákup přístrojového vybavení a stavebních úprav zařízení, které poskytují psychiatrickou péči,
  - výstavbu domů pro seniory, propagaci regionu.
- Dotace na hřiště – na vybudování hřiště může obec získat dotaci až ve 100% výši. Obec může získat dotaci na [19]:
  - stavební práce,
  - terénní úpravy,
  - stavební materiál,
  - herní prvky, propagaci.

Jelikož má obec Bobruvka v plánu vybudovat víceúčelové hřiště, bylo by vhodné sledovat výzvy operačních programů, které mají být vypsány v letošním roce.

- Dotace na památky – opět je možné získat dotaci z Evropské unie do výše 90 %. Obec může získat dotace na [20]:
  - zpracování studií na obnovu a využití památek,
  - rekonstrukci a modernizaci památkových budov i ploch,
  - revitalizaci historických parků, zahrad i alejí,
  - nákup historických budov,
  - realizaci výstavních expozic, skanzenů, muzeí, které budou zaměřeny na místní kulturní a historické zajímavosti.

V obci Bobruvka se nenachází žádná historická památka, proto obec tuto dotaci nevyužije.

- Dotace na rekonstrukci a zateplení budov – možnost získání dotace do výše až 90 %. Tuto dotaci lze využít na [21]:
  - pořízení nízko emisních zdrojů vytápění a realizaci energetických úspor budov,
  - budování rozvodů tepla včetně centrálních zdrojů a rozšiřování stávajících rozvodů,
  - zateplení budov, výměnu oken a dveří,
  - výměnu kotlů na fosilní paliva za kotle na biomasu nebo jiný ekologický zdroj vytápění,
  - instalaci tepelných čerpadel, kondenzačních kotlů na zemní plyn a solárně-termických kolektorů,

- na výstavbu budov s pasivním energetickým standardem,
- zrušení tepelných mostů,
- instalace měřicí a regulační techniky.

Obec Bobrůvka by mohla využít dotaci z Operačního programu životní prostředí na zateplenou fasádu kulturního domu. Tato dotace je spolufinancována z Fondu soudržnosti Evropské unie.

- Dotace na veřejnou dopravu – opět do výše 90%. Tuto dotaci lze využít na [22]:
  - pořízení nových autobusů s pohonem CNG,
  - pořízení plnicích stanic CNG,
  - výstavbu a modernizaci přestupních terminálů,
  - modernizaci informačních a platebních systémů,
  - nákup vozidel pro přepravu osob se sníženou možností pohybu a orientace.

Obec Bobrůvka veřejnou dopravu nemá a ani vzhledem k rozloze obce neplánuje pořizovat.

- Dotace na školy a školky – obec může získat dotaci do výše 85 % oprávněných nákladů. Dotace mohou být využívány na [23]:
  - výstavba nových prostor,
  - přístavby,
  - rekonstrukce a modernizace stávajících prostor.

Obec Bobrůvka již bohužel školu nemá, proto ani nemůže využívat tyto dotace.

- Dotace na odpady – obec může opět získat dotaci do výše až 90 %. Obec může dotace využít na [24]:
  - zařízení na třídění, separaci a skladování odpadu,
  - zařízení na úpravu a recyklaci odpadu,
  - nákup kontejnerů, cisteren, nakladačů a speciálně upravených vozidel pro svoz odpadu,
  - výstavba kompostáren a bioplynových stanic,
  - nákup domácích kompostáren pro obyvatele,
  - budování sběrných dvorů a skladů,
  - rekultivace starých skládek,
  - odstraňování černých skládek,
  - budování systémů odděleného sběru odpadu včetně nebezpečných odpadů,
  - zpracování analýz rizik z ekologických zátěží,
  - sanace kontaminovaných lokalit, např. průmyslových, vojenských a zemědělských areálů,
  - sanace a rekultivace území postižených těžbou nerostů.

Obec Bobruvka má v plánu zakoupit domácí kompostéry, které bude bezplatně zapůjčovat občanům, po dobu minimálně 5 let, proto je vhodné sledovat vypisované výzvy a zažádat o případnou dotaci.

- Dotace na cyklostezku – dotace do výše až 90 %. Obec může získat dotaci na [25]:
  - výstavbu a rekonstrukci cyklostezek a cyklotras,
  - výstavbu cyklistických jízdnic pruhů,
  - pořízení projektové dokumentace,
  - budování půjčoven a úschoven kol,
  - značení cyklostezek,
  - výstavba areálu pro terénní a extrémní cyklistiku,
  - budování doprovodné infrastruktury, např. odpočívadel.

Obec Bobruvka neplánuje ve výhledu do roku 2020 cyklostezku budovat, proto není třeba sledovat výzvy, týkající se budování cyklostezek.

- Dotace na kulturu – na kulturu je možné získat dotaci do výše až 90 % avšak maximálně 160 000 EUR. Dotaci lze využít na [26]:
  - stavební i nestavební úpravy a opravy kulturních památek, národních kulturních památek a památek UNESCO, včetně prezentace a zpřístupnění široké veřejnosti,
  - vytváření optimálního prostředí pro sbírky uměleckých předmětů, uměleckých děl a archiválií, včetně jejich restaurování, prezentace, případně digitalizace,
  - profesionální divadlo včetně festivalů, přehlídek, nových projektů, nastudování nových inscenací, pořádání konferencí a seminářů
  - profesionální výtvarné umění včetně výstavních projektů, tvůrčích dílen, pořádání odborných kurzů, seminářů a konferencí,
  - profesionální klasická, soudobá a alternativní hudba včetně pořádání hudebních festivalů, koncertních akcí, tvůrčích dílen, odborných kurzů, konferencí a seminářů,
  - filmové umění včetně pořádání kreativních workshopů, odborných kurzů, konferencí, seminářů, filmových festivalů a přehlídek.

Obec Bobruvka opět tuto dotaci nevyužije.

- Dotace na chodníky – obec má možnost získat dotaci z fondů EU až do výše 85 % nákladů. Dotace může být využita na [27]:
  - bezbariérové úpravy nástupišť,
  - výstavbu, rekonstrukci a úpravy chodníků a přechodů pro chodce,
  - výstavbu a rekonstrukci míst pro přecházení a lávek pro chodce,

- instalaci světelného signalizačního zařízení a nasvětlení přechodů
- úpravy vjezdů do obce,
- úpravy, které zlepší dopravní situaci.

Obec Bobruvka plánuje vybudovat chodník a přechod pro chodce u kostela, proto je vhodné sledovat výzvy, které budou vypsány, zažádat o dotaci a čerpat finanční prostředky z fondů Evropské unie

5.3 Přestavba školy na bytové jednotky

5.3.1 Obecné informace

Čtyřpodlažní budova, která se nachází ve středu vesnice, sloužila do roku 2002 zároveň jako základní škola a mateřská škola. V prvním nadzemním podlaží se nacházela kotelna, šatny a byt, ve druhém podlaží byla v jedné části škola a v druhé části mateřská škola. Mateřská škola byla od roku 1998 uzavřena, v provozu tedy zůstala pouze základní škola, kde probíhala výuka prvních čtyř ročníků. Od pátého ročníku navštěvovali žáci školu v nedaleké vesnici Bobrová. Od roku 2002, kdy zemřel ředitel a zároveň jediný učitel je uzavřena i základní škola. Žáci nastoupili v polovině ročníku na základní školu v Bobrové. Ve třetím podlaží se nacházela tělocvična a poslední podlaží bylo využíváno jako půda.

Od té doby, kdy byla základní škola uzavřena, není budova využívána ke svým původním účelům, je využívána jako sklad. Ve druhém patře a podkroví je posilovna. Zastupitelstvo obce Bobruvka na svém zasedání koncem roku 2013 schválilo přestavbu nevyužívané školy na 5 samostatných bytových jednotek.

Po celkové rekonstrukci je předpoklad vzniku dvou bezbariérově přístupných pečovatelských bytů a tří bytových jednotek následujícího rozložení:

- 1 NP: 2x bytová jednotka 2+kk (47,06 m²; 46,98 m²)
- 2 NP: 3x bytová jednotka 2+kk (76,22 m²; 51,44 m²;70,75 m²)

Dále bylo schváleno na dalších zasedáních, rozložit přestavbu do více etap, vzhledem k financování projektu. Obec Bobruvka se rozhodla financovat realizaci projektu částečně z dotace ze státního rozpočtu a částečně z vlastních zdrojů, tedy z přebytků z obecního rozpočtu, proto musí být přestavba rozložena do více částí, aby nedošlo k využití cizích finančních zdrojů. Nakonec byly schváleny dvě etapy přestavby. První etapa, která se začne realizovat v závislosti na přidělení dotace z Ministerstva pro místní rozvoj, kde obec na začátku roku 2015 žádala na podatelně Ministerstva pro místní rozvoj dotaci v rámci programu Podpora výstavby podporovaných bytů. Vybudováním dvou vstupních upravených bytů, které musí

splňovat technické požadavky dle vyhlášky⁹, spolu se splněním vyžadovaných podmínek v rámci programu, vzniká obci Bobruvka nárok na získání této dotace. V nynější době čeká obec na vyjádření a schválení žádosti Ministerstvem pro místní rozvoj.

Obec Bobruvka v roce 2014 vynaložila náklady, které jsou spojené s přestavbou školy na bytové jednotky, na dokumentaci a také na firmu, které obci vyřizovala žádost o dotaci. Náklady, které obec vynaložila na zhotovení studie a projektu 189 760 Kč. Obec Bobruvka se rozhodla využít pro získání dotace externí firmu, z důvodů složitosti vyřizování žádosti o dotaci. Obec Bobruvka porovnávala nabídky tří dotačních kanceláří, nakonec byla vybrána Dotační a realitní kancelář, Hradec Králové, která si za vyhotovení žádosti o dotaci účtovala 77 440 Kč, což byla nejnižší cenové hladina ze všech třech nabídek.

5.3.2 I. etapa

Bylo rozhodnuto, že v první etapě přestavby dojde k vybudování dvou vstupních upravených bytů, vzniknou tedy dvě bytové jednotky s možností ubytování osob s omezenou schopností pohybu a orientace o velikosti 2+kk s plochou jednotlivých bytů 47,06 m² a 46,98 m². Součástí stavebních úprav v první etapě je také celková rekonstrukce vnitřních instalací, povrchových a dispozičních úprav, úprav okeních a dveřních otvorů, a vytvoření zázemí bytové jednotky.

Náklady spojené s realizací I. etapy a jejich financování

Celková náklady v první etapě jsou předběžně vyčísleny na 3 658 023 Kč s DPH. Tato částka je tvořena těmito položkami:

- První byt - 793 215 Kč
- Druhý byt - 761 212 Kč
- Elektroinstalace - 328 994 Kč
- Chodba 1 NP a sklepy - 1 440 414 Kč
- Vstup a bezbariérová rampa - 334 188 Kč

Náklady spojené s vybudováním prvních dvou bytů, které musí plnit podmínky vstupního upraveného bytu, budou hrazeny z jedné části z dotace ze státního rozpočtu, jejíž výše je určena na 600 000 Kč za jeden byt. V tomto případě, by tedy obec měla obdržet dotaci ve výši 1 200 000 Kč. Zbylá část nákladů, tedy 2 458 023 bude hrazena z vlastních zdrojů obce. Část finančních prostředků má obec Bobruvka našetřených z přebytků rozpočtů z minulých let a zbytek bude našetřen během dvou rozpočtových období, ve kterých je v plánu první etapu zrealizovat.

---

⁹ Vyhláška č. 398/2009 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb

5.3.3 II. etapa

Ve druhé etapě má dojít k vybudování tří bytových jednotek v druhém nadzemním podlaží s plochou jednotlivých bytů 51,44 m², 76,22 m² a 70,75 m². Součástí těchto stavebních úprav je celková rekonstrukce vnitřních instalací, včetně povrchových a dispozičních úprav, úprav okenních a dveřních otvorů, a vytvoření zázemí jednotlivých bytových jednotek a celkového bytového domu. Ve druhé etapě také dojde k zateplení obvodového pláště.

Náklady spojené s realizací II. etapy a jejich financování

Celková náklady v první etapě jsou předběžně vyčísleny na 3 901 889 Kč s DPH. Tato částka je tvořena těmito položkami:

- Přestavba na byt 201 – 737 183 Kč
- Přestavba na byt 206 – 756 374 Kč
- Přestavba na byt 211 – 635 371 Kč
- Elektroinstalace – 244 695 Kč
- Chodba 2 NP – 138 073 Kč
- Zateplení obvodového pláště – 1 390 193 Kč

Náklady spojené s vybudováním tří bytových jednotek budou v plné výši hrazeny z vlastních zdrojů obce. Realizace druhé etapy je rozložena do 3 let. Náklady tedy budou hrazeny ve třech rozpočtových obdobích.

6 Shrnutí výsledků práce

V části, kde jsem se zabývala rozpočtem obce Bobrůvka v roce 2014, jsem zjistila, že obec Bobrůvka je velice závislá na státním rozpočtu, ze kterého jsou rozdělovány příjmy z daní. Daňové příjmy ze státního rozpočtu pro obec Bobrůvka představují 78 % celkových příjmů, bez kterých by obec Bobrůvka nemohla fungovat tak, jak funguje. Stát je tedy pro existenci obce Bobrůvka velice podstatný. Dominantní postavení daňových příjmů zaujímá daň z přidané hodnoty, které představuje 44 % daňových příjmů. Další významné daňové příjmy jsou pro obec daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a daň z příjmů právnických osob. Mohla jsem sledovat, že výdaje obce Bobrůvka jsou převážně běžné. Z kapitálových výdajů jsou dominantní výdaje spojené s přestavbou školy na bytové jednotky. Obec Bobrůvka měla v roce 2014 přebytkový rozpočet, můžu tedy říci, že hospodaření obce Bobrůvka v roce 2014 bylo dobré.

Dále jsem se zabývala dotacemi, které obec Bobrůvka využívá, nebo které by do budoucna mohla využít. Zjistila jsem, že obec každoročně využívá dotace z Programu rozvoje a obnovy venkova, které lze využít téměř na vše. Příkladem může být výstavba komunikací, rekonstrukce, přestavby, osvětlení atd. V roce 2014 tak obec získala 106 000 Kč. Na začátku roku 2015 žádala obec na podatelně Ministerstva pro místní rozvoj dotaci v rámci programu Podpora výstavby podporovaných bytů, díky níž má být částečně zafinancováno vybudování dvou Vstupních bytů. Dotace dosud nebyla schválena, obec čeká na vyjádření Ministerstva pro místní rozvoj. Obec Bobrůvka doposud nevyužila žádnou dotaci z Evropské unie, neboť získání dotace, spolufinancování akce a papírování spojené s realizací celé akce je pro takto malou obec velice náročné. Dále jsou zde velice přísné podmínky, které by musela obec splňovat, a jen při malém zaváhání by mohlo dojít ke stornu dotace. Obec by tedy musela dotaci vrátit a zaplatit i penále, které se mohou pohybovat až ve 100% výši dotace, což je pro naši obec velice riskantní a případné penále by byly neúnosné, proto raději obec o evropské dotace nežádá.

V neposlední řadě jsem se zabývala financováním přestavby místní školy na bytové jednotky. Přestavba je rozdělena na dvě etapy, z důvodu financování celé akce, kdy obec Bobrůvka nechce přestavbu financovat z cizích zdrojů. První etapa bude z části financována z dotace, která je očekávána ve výši 1 200 000 Kč. Tato dotace bude využita na vybudování dvou Vstupních bytů s bezbariérovým přístupem. Zbytek první etapy a celá druhá etapa má být financována z vlastních zdrojů obce. První etapa má být realizována do 3 let od udělení dotace, druhá etapa poté do 5 let od přiznání dotace. V rámci této části své bakalářské práce jsem se snažila najít způsob, kdy by byla přestavba financována ze zdrojů Evropské unie, bohužel v této době není vypsána žádná výzva, která by se na přestavbu školy vztahovala. Dle mého názoru by, ale mohla být přestavba rozdělena na více etap než na dvě a v rámci každé etapy by mohla obec žádat o nějakou z krajských dotací. Příkladem může být určit zateplení a fasádu jako samostatnou etapu a žádat tak o dotaci ze Státního zemědělského investičního fondu. Obec Bobrůvka má již zpracovaný podrobnější rozpočet této akce, bohužel starosta obce Bobrůvka Mgr. Miroslav Pipa

mi nedovolil do těchto dokumentů nahlédnout, kvůli výběrovým řízením na stavební práce, které doposud neproběhly. Mohla jsem tedy pracovat pouze s materiály, které mi poskytl místostarosta obce Miroslav Černý. Do budoucna bych obci doporučila sledovat různé dotační výzvy a dotace více využívat, než doposud, protože dotace mohou umožnit zkvalitnění života v obci.

7 Závěr

Obce v dnešní době představují stejně jako stát důležité subjekty veřejné správy. Obce a města jsou veřejnoprávními korporacemi, které mají svůj vlastní majetek a hospodaří podle svých rozpočtů. Stát na obce přenesl některé své pravomoci, aby je vykonávaly místo něj. Výkon těchto činností se nazývá samostatná působnost. Každý obyvatel by se měl zajímat o hospodaření své obce, neboť obec pro své obyvatele zajišťuje veřejné statky a zohledňuje zájmy občanů. Každá obec sestavuje jednoletý rozpočet, kde jsou bilancovány na jedné straně příjmy a na druhé straně výdaje a zajišťuje si tak zdroje potřebné ke své působnosti. Většina obcí je závislá na státu, který přerozděluje získané prostředky z daní dle rozpočtového určení daní. Obce pak tyto prostředky využívají ke svému hospodaření a zlepšování kvality života v obci. Každá obec by měla hospodařit tak, aby měla v dlouholetém horizontu vyrovnaný rozpočet, kdy se příjmy rovnají výdajům, nebo aby měla rozpočet přebytkový. Přebytky rozpočtů mohou být využívány jako rezerva, nebo z nich mohou být hrazeny různé kapitálové potřeby v dalších letech. V rozpočtovém období může také nastat situace, kdy je rozpočet schodkový, což může vzniknout realizací nějaké investiční akce. Tento schodek je poté hrazen z přebytků z minulých let, pokud obec ale přebytky nemá, musí být schodek financován buď využitím úvěru, nebo emisí dluhopisů. Každá obec by měla realizovat pouze ty akce, které dokáže finančně pokrýt, aby nedocházelo k dlouhodobému zadlužení obce.

Cílem mé bakalářské práce bylo popsat jednotlivé rozpočty a jejich skladbu, což bylo také vysvětleno na konkrétním případě rozpočtu obce Bobruvka v roce 2014, kdy byl rozpočet přebytkový. Příjmy obce tedy dostatečně kryjí obecní výdaje. Přebytek, který obec na konci rozpočtového období vykázala, bude v budoucnu využit na přestavbu školy na bytové jednotky. K investičním akcím obec využívá krajský dotační program, využívaný na rozvoj a obnovu venkova, kdy je každoročně rozdělena mezi žádající obce částka pohybující se okolo 3 000 000 Kč. V této práci jsou také popsány dotace, které by mohla obec Bobruvka využít k realizaci investičních záměrů na zkvalitnění života v obci. Zabývala jsem se také problematikou evropských dotací, které mohou obce využívat. Pro obec Bobruvka jsou však tyto dotace dosud nedostupné, neboť na spolufinancování akcí, na které by byly využity dotace, by si obec musela vzít úvěr, dále je pro obec nelehké dotaci získat, neboť vyřízení dotace je poměrně náročné a podmínky spojené s evropskou dotací jsou velice přísné. Obec proto raději využívá krajských dotací, které nemají tak náročné podmínky na získání a udržení dotace, jak dotace z fondů Evropské unie, proto obec Bobruvka nepřemýšlela nad financováním přestavby školy z fondů Evropské unie. Bohužel, i kdyby obec chtěla využít zdrojů z fondů Evropské unie na přestavbu školy, zatím by to nebylo možné, neboť dosud nebyla vypsána žádná výzva v rámci operačních programů programovacího období 2014 – 2020, která by se na tuto akci vztahovala.

8 Literatura

8.1 Knižní publikace

- [1] BAKEŠ, Milan. *Finanční právo*. 3. aktualiz. vyd. Praha: C.H. Beck, 2003, xxvii, 721 s. Právnické učebnice (C.H. Beck). ISBN 8071796670.
- [2] ČERVENKA, Miroslav. *Soustava veřejných rozpočtů*. Vyd. 1. Praha: Leges, 2009, 205 s. Student (Leges). ISBN 978-80-87212-11-0.
- [3] LAJTKEPOVÁ, Eva. *Veřejné finance*. Vyd. 2., aktualiz. a rozš. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2009, 160 s. ISBN 978-80-7204-618-8.
- [4] PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejný sektor - řízení a financování*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012, 485 s. ISBN 978-80-7357-936-4.
- [5] PEKOVÁ, Jitka. 2011. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 587 s. ISBN 978-807-3576-141.
- [6] PEKOVÁ, Jitka. *Veřejné finance: teorie a praxe v ČR*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011, 642 s. ISBN 978-80-7357-698-1.
- [7] PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2. aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2009, 304 s. Finance (Grada Publishing). ISBN 9788024727899.

8.2 Internetové zdroje

- [8] BUREŠ, Martin. Historie obce. In: *bobruvka.cz* [online]. 23. 10. 2010 [cit. 2015-04-22]. Dostupné z: <http://www.bobruvka.cz/z-historie-obce/blog.html>
- [9] BUREŠ, Martin. Obecní úřad. Členové zastupitelstva – Volby do ZO 2014. In: *bobruvka.cz* [online]. 5. 11. 2014 [cit. 2015-04-22]. Dostupné z: <http://www.bobruvka.cz/zastupitelstvo/blog.html>
- [10] BUREŠ, Martin. Oficiální stránky obce Bobruvka. In: *bobruvka.cz* [online]. 9. 1. 2008 [cit. 2015-04-22]. Dostupné z: <http://www.bobruvka.cz>
- [11] BUREŠ, Martin. Znak a prapor. In: *bobruvka.cz* [online]. 27. 2. 2010 [cit. 2015-04-22]. Dostupné z: <http://www.bobruvka.cz/znak-a-prapor.html>

- [12] BussinesInfo. Nové dotace z EÚ na roky 2014 – 2020: Jaké příležitosti firmám přinesou? In: *businessinfo.cz* [online]. 19. 3. 2014 [cit. 2015-05-02]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/nove-dotace-z-eu-na-roky-2014-az-2020-jak-prilezitosti-firmam-prinesou-48030.html>
- [13] ČERNÝ, Ivan, Jaroslava KYPETOVÁ a Kamil SOUČEK. Finance a rozpočet. In: *vzdelanyzastupitel.cz* [online]. [cit. 2015-03-20]. Dostupné z: <http://www.vzdelanyzastupitel.cz/data/fileBank/6247f517-db36-41ff-bb22-4d1d28ad65b6.pdf>
- [14] Dotační info. Podpora společenských a kulturních aktivit obcí kraje Vysočina související s oslavami či připomenutím významných výročí obcí. In: *dotacni.info* [online]. 15. 2. 2015 [cit. 2015-04-28]. Dostupné z: <http://www.dotacni.info/podpora-spolecenskych-a-kulturnich-aktivit-obci-kraje-vysocina-souvisejicich-s-oslavami-ci-pripomenutim-vyznamnych-vyroci-obci/>
- [15] Ekonomická encyklopédia EuroEkonom. Veřejné finance. In: *euroekonom.sk* [online]. [cit. 2015-02-08]. Dostupné z: <http://www.euroekonom.sk/download2/testy-prijimacky-vs-ekonomia/Verejne-financie-8.Rozp.soustava-st.rozpocet.pdf>
- [16] Eurostap. Dotace pro obce. In: *eurostap.cz* [online]. 2014 [cit. 2015-04-28]. Dostupné z: <http://www.eurostap.cz/web/121-dotace-na-vodovody-a-kanalizace.html>
- [17] Eurostap. Dotace pro obce. In: *eurostap.cz* [online]. 2014 [cit. 2015-04-28]. Dostupné z: <http://www.eurostap.cz/web/124-dotace-na-verejnou-zele.html>
- [18] Eurostap. Dotace pro obce. In: *eurostap.cz* [online]. 2014 [cit. 2015-04-28]. Dostupné z: <http://www.eurostap.cz/web/127-dotace-na-obcanskou-vybavenost.html>
- [19] Eurostap. Dotace pro obce. In: *eurostap.cz* [online]. 2014 [cit. 2015-04-28]. Dostupné z: <http://www.eurostap.cz/web/169-dotace-na-hriste.html>
- [20] Eurostap. Dotace pro obce. In: *eurostap.cz* [online]. 2014 [cit. 2015-04-28]. Dostupné z: <http://www.eurostap.cz/web/122-dotace-na-pamatky.html>
- [21] Eurostap. Dotace pro obce. In: *eurostap.cz* [online]. 2014 [cit. 2015-04-28]. Dostupné z: <http://www.eurostap.cz/web/125-dotace-na-zatepleni-a-rekonstrukci-budov.html>

- [22]Eurostap. Dotace pro obce. In: *eurostap.cz* [online]. 2014 [cit. 2015-04-28]. Dostupné z: <http://www.eurostap.cz/web/128-dotace-na-verejnou-dopravu.html>
- [23]Eurostap. Dotace pro obce. In: *eurostap.cz* [online]. 2014 [cit. 2015-04-28]. Dostupné z: <http://www.eurostap.cz/web/206-dotace-na-skoly-a-skolky.html>
- [24]Eurostap. Dotace pro obce. In: *eurostap.cz* [online]. 2014 [cit. 2015-04-28]. Dostupné z: <http://www.eurostap.cz/web/123-dotace-na-odpady.html>
- [25]Eurostap. Dotace pro obce. In: *eurostap.cz* [online]. 2014 [cit. 2015-04-28]. Dostupné z: <http://www.eurostap.cz/web/126-dotace-na-cyklostezky.html>
- [26]Eurostap. Dotace pro obce. In: *eurostap.cz* [online]. 2014 [cit. 2015-04-28]. Dostupné z: <http://www.eurostap.cz/web/129-dotace-na-kulturu.html>
- [27]Eurostap. Dotace pro obce. In: *eurostap.cz* [online]. 2014 [cit. 2015-04-28]. Dostupné z: <http://www.eurostap.cz/web/298-dotace-na-chodniky.html>
- [28]Kraj Vysočina. Podpory Kraje Vysočina. In: *kr-vysocina.cz* [online]. 2014 [cit. 2015-04-28]. Dostupné z: <http://extranet.kr-vysocina.cz/edotace/aktivni>
- [29]Ministerstvo financí České republiky. Nový model sdílených daní pro obce. In: *mfc.cz* [online]. 9. 1. 2013 [cit. 2015-03-20]. Dostupné z: <http://www.mfc.cz/cs/verejny-sektor/prognozy/prijmy-kraju-a-obci/2013/novy-model-sdilenych-dani-pro-obce-10890>
- [30]Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Podpora obnovy a rozvoje venkova v roce 2015. In: *mmr.cz* [online]. 1. 12. 2014 [cit. 2015-04-28]. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/cs/Podpora-regionu-a-cestovni-ruch/Regionalni-politika/Programy-Dotace/Podpora-obnovy-a-rozvoje-venkova-v-roce-2015>
- [31]Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Podpora výstavby podporovaných bytů v roce 2015. In: *mmr.cz* [online]. 19. 12. 2014 [cit. 2015-04-28]. Dostupné z: http://www.mmr.cz/getmedia/12665dc0-23e4-4f83-b5ec-3653f58dcf41/43001_priloha-RM_podprogram_PB-2015.pdf?ext=.pdf
- [32]Místopisný průvodce po České republice. Bobruvka – Památky a turistické zajímavosti. In: *mistopisy.cz* [online]. 2009 [cit. 2015-04-22]. Dostupné z: http://www.mistopisy.cz/pamatky_bobruvka_1438.html

- [33] Monitor. Přehled státního rozpočtu. In: *monitor.statnipokladna.cz* [online]. 2015 [cit. 2015-03-08]. Dostupné z: <http://monitor.statnipokladna.cz/2014/>
- [34] RUML, Michal. Kdo a jak sestavuje státní rozpočet? In: *finance.cz* [online]. 2. 9. 2009 [cit. 2015-02-08]. Dostupné z: <http://www.finance.cz/zpravy/finance/232615-kdo-a-jak-sestavuje-statni-rozpocet/>
- [35] SCHNEIDEROVÁ. Rozpočet a rozpočtový proces. In: *ucetnikavarna.cz* [online]. 1. 12. 2010 [cit. 2015-03-08]. Dostupné z: <http://www.ucetnikavarna.cz/archiv/dokument/doc-d28557v35708-rozpocet-a-rozpocetovy-proces/>
- [36] Veřejné rozpočty. In: *smartadministration.cz* [online] [cit. 2015-02-28]. Dostupné z: www.smartadministration.cz/soubor/priloha-05-pdf.aspx
- [37] Zákony pro lidi. Předpis č. 243/2000 Sb. Zákon o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní). In: *zakonyprolidi.cz* [online]. 26. 6. 2000 [cit. 2015-03-08]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-243#p4>
- [38] Zákony pro lidi. Předpis č. 250/2000 Sb. Zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. In: *zakonyprolidi.cz* [online]. 7. 7. 2000 [cit. 2015-03-08]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-250>
- [39] Zákony pro lidi. Předpis č. 218/2000 Sb. Zákon o rozpočtových pravidlech a změně některých souvisejících zákonů. In: *zakonyprolidi.cz* [online]. 27. 6. 2000 [cit. 2015-03-08]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-218>

8.3 Právní předpisy

- [40] Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích
- [41] Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtu
- [42] Zákon č. 565/1999 Sb., o místních poplatcích ve znění pozdějších předpisů

8.4 Interní zdroje obce Bobrůvka

[43] Účetní výkazy za rok 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014

9 Seznam použitých zkratek

ČR – Česká republika

EU – Evropská unie

FO – fyzická osoba

HDP – hrubý domácí produkt

IČO – identifikační číslo organizace

KD – kulturní dům

MF – Ministerstvo financí

NATO – Severoatlanská aliance

NPD – neinvestiční přijaté dotace

OP – operační program

OSN – Organizace spojených národů

OÚ – obecní úřad

PO – právnická osoba

POV – Program obnovy venkova

PS – Poslanecká sněmovna

SR – státní rozpočet

SVČ – samostatně výdělečná činnost

SVD – souhrnný dotační vztah

TJ – tělovýchovná jednota

ÚSC – územně samosprávný celek

Přílohy

